

Lietuvoj Badas. — Naujas Taikos Plianas Duotų Lietuvai Autonomiją.

Rusų Valdžia apleidžia Petrogradą. — Pirmas Amerikos Transportas nusikandinta—70 vyrų žuvo.

Francuzai ima 7,500 vokiečių.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of October, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

FRANCUZAI IMA 7,500 BELAISVIŲ.

Paryžius, Spalio 23 d. — Smarkiu ir greitu smugiu francuzai šiandien įlaužė vokiečių frontą tarp Laon ir Soissons, užgriebė 4 stipriai fortifikuotus kaimus ir 7,500 belaisvių ir paėmė labai daug kariškos medžiagos, kurios tarpe yra 25 kanonės.

Frontas įlaužta ant apie 6 angl. mylių ilgio ir per 2 angl. mylias gilyn.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of October, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

BADAS LIETUVOJ IR LENKIJOS.

New York, Spalio 22 d. — Kablegramas atėjusis į New Yorką iš Amerikoniškos legacijos [atstovybės] Kopenhage, per Valstijos Departamentą, sako, kad šimtai žmonių tiesiog badu miršta ant gatvių Varšavos ir kitų miestų Lenkijoje ir LIETUVOJ.

Laikinasis pildomas komitetas Zionistų [žydių] reikalauja, kuris gavo šią žinią, pranešė New Yorko, kad jis perstatys dalykų stovį Prezidentui Wilsonui.

"Vienatinis dalykas, kuris gali išgelbėti gyventojus" — sako kablegramas, — "butų padarymas to paties kas buvo padaryta Belgijoje [įsteigimas specialės komisijos gyventojų maitinimui]."

Praklinių Amerikony ir jų didžio Prezidento žmoniškumo įėjimai yra paskutinė viltis šitų bejėgių, badaujančių žmonių, kurie maldausia tokios pagalbos, kokia buvo teikiama Belgijai.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of October, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

NAUJAS TAIKOS PLIANAS.

Petrograds, Spalio 21 d. — Paryžiuje žada atsiųsti netrukus taktininkų konferenciją. Rusų Kareivių ir Darbininkų Taryba žada siųsti į tą konferenciją savo atstovą M. Skobelevą, neseniai buvusį Darbo Departamento ministru. Jam minėta Taryba įteikė instrukcijas, kuriose išdėstyta sekantis planas padarymui taikos:

1. Vokiečiai turi evakuoti (apleisti) Rusiją. Autonomija Lenkijai, Lietuvai ir Latvių provincijoms.
2. Autonomija Turkiškai Armenijai.
3. Išrišimas Elzaso-Lotaringijos klausimo per plebiscitą (visuotinę balsavimą), balsavimas turi būti surengtas per vietinę civilę vyriausybę po to, kaip visa kariūnė abiejų kariaujančių pusių bus ištraukta.
4. Atnaujinimas Belgijos jos senose rubežiuose ir atliginimais, jei padaryti nuostolių iš tarptautiško fondo.
5. Atnaujinimas Serbijos ir Montenegro su tokiais pat atliginimais. Serbija privalo turėti priėjimą prie Adriatiko jurių. Bosnia ir Herzegovina privalo būti autonomiškos.

6. Balkanų distriktai, delei kurių eina ginčai, turi gauti tuomlaikinę autonomiją su sekančiu po to plebiscitu.

7. Rumunija atnaujinta senose savo rubežiuose su išlyga, kad ji duos Dobrudžijai autonomiją ir suteiks lygias teises žydams.

8. Autonomija itališkoms provincijoms Austrijoje su sekančiu po to plebiscitu.

9. Atnaujinimas Grekijos ir Persijos.

10. Neutralizavimas visų jurių siaurumų, vedančių į tarpžemines jures, o taipgi ir Suez bei Panamos kanalų. Liuvsa navigacija (plaukiojimas) ne kariškiems laivams. Panaikinimas teisės torpeduoti tokius laivus karės laiku.

11. Visi kariautojai turi atsisakyti nuo kariškų kontribucijų ir atlyginimų bile kokio formo, bet pinigai išleisti už laikymui belaisvių ir visos kontribucijos, uždėtos laike karės, privalo būti sugrąžintos.

12. Komercijinės sutartys neprivalo būti paremtos ant taikos sutarties; kiekviena tauta gali elgtis nepriugulmingai sulyg savo komercijinės politikos, bet visos šalys privalo pasizadėti atsisakyti po kare nuo ekonominės blokados.

13. Taikos išlygos privalo būti išrištos per taikos konferenciją, susidedančią iš delegatų, išrinktų per tautas ir patvirtintų per parlamentus. Diplomatai turi pasizadėti nedaryti slapty sutarčių, kurios siūmi yra apskelbiamos, kai po priešingos tautų interesams ir todėl nelegalės.

14. Laipsniškas nusigirdavimas ant jurių ir sausžemio ir įsteigimas nemilitario sistemo.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of October, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

PEPKELIA SOSTINĖ MASKVON.

Petrograds, Spalio 19 d. — Rusų valdžia galutinai nusprendė persikelti iš Petrogrado Maskvon, netolimojo atėityje, kadangi yra pripažinta, jog Petrograds dabar jau yra kariškoj zonoj (srytyj).

Šią oficialią pranešimą padarė šia dienai M. Kiškin, ministeris višromenės gerovės. Šiandien taipgi tapo oficialiai apskelbta laikraščioje, kad jau prasidėjo evakuacija (kraustymas) Revelio, fortifikuoto uosto prie Finų įlankos, Revelio mokyklos tapo uždarytos ir gyventojus kraustoma į Rusijos gilumą.

"Nors galitina diena perkelti rui sostinės dar nėra paskirta, bet tas įvykis labai artinuoje ateityje," pasakė M. Kiškin. "Niekam dabar nėra leistina važiuoti Maskvon, išskyrus tik tuos, kurie važiuoja su valdiškais reikalais. Evakuacija atskirų departamentų prasidėjo jau nuo senai," užbaigė Kiškin.

Maskvoje valdžia užims vieną namų senamjam Kremlinė.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of October, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

RUSAI SUGADINO VOKIECIAMS DAUG LAIVŲ.

Petrograds, Spalio 23 d. — Oficialis rusų Admiralijos pranešimas apie buvusį Rygos įlankoj jurių mušį paaiškina, kad laike 50 mušio penkiolika vokiečių laivų tapo pagadinta ar paskandinta. Jų tarpe—du drednautai [didžiausi laivai]. Rusų nuostoliai buvo: mušio laivas "Slava" ir didelis torpedinių laivų naikintojas, tipo "Grom." Pranešama taipgi, kad vokiečių submarinai patėmyta Finų įlankoj. Rusų laivynas gina įėjimą į Finų įlanką.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of October, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

ŽUVO RUSŲ MUŠIO LAIVAS.

Petrograds, Spalio 20 d. — Pereitą sereidą įvyko didelis mušis tarp rusų ir vokiečių laivynų, apeliokė salų prie Rygos įlankos. Vokiečių laivyne buvo dešimt drednautų, neskaitant kitų kariškų laivų. Rusai buvo išję pasitikti vokiečių laivyną, bet tučjė pasitraukti atgal prieš didesnes vokiečių įjegas. Laike šio mušio tapo paskandintas senas rusų mušio laivas "Slava".

Rusų laivyno ministeris, adm. Veržerski praneša, kad "Slava" negalėjo sekti paskui besitraukiančių atgal rusų laivyną ir tapo paskandintas per savo locną įgulą, įlant užbrukti kelia vokiečių laivynui ir siaurumą prie Moon salos, kur rusų laivynas pasitraukė.

Du vokiečių torpediniai laivai ruskendo minų laukuose Moon įlankoj.

Rusų jureiviai, sakoma, veržiasi mušin prieš vokiečių laivyną. Kronštado įgula reikalauja, kad visas rusų laivynas būtų išsiustas prieš vokiečius, bet valdžia, sakoma, to nenori išpildyti, nes ji žino, kad vokiečių laivynas yra daug stipresnis.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of October, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

AMERIKONAI NETRUKUS BUS UGNYJ?

Washington, D. C., Spalio 23 d. — Amerikos karės Sekretorius Parker praneša, kad Amerikos armija, esanti Praicunioj, yra jau prisiruošusi prie mušio. Jis taipgi išreiškia nuomonę, kad talkininkai ir žemės laiku ves smarkias kariškas operacijas ant Vakarų fronto. Kariški ekspertai iš to padarė išvadą, kad Amerikos armija, kuri turėjo 3 mėnesius gero lavinimosi Francuzijoje, netrukus stos į frontą.

Ant visų frontų, pereita savaitė buvo sulyginamai rami.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of October, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

TORPEDAVO AMERIKOS TRANSPORTĄ.

Washington, D. C. Spalio 19 d. — Laivyno sekretorius Daniels žaido šiandien sekantį pranešimą: "Departamentas yra gavęs žinią nuo Vice-Admirolo Sims, kurioj pranešama, kad laivas "Antilles", armijos transportas, tapo torpeduotas spalio 17 d., kuomet jis grįžo į šią šalį iš Europos. Šis laivas tuom laiku buvo po Amerikos patrolinių laivų konvojum.

"Torpedos, kuri pataikė "Antilles", nematyta, neigi matyta submarino, kuris ją iššovė. Torpeda pataikė priešakinį mašininio skyriaus ir laivas nuskendo į penkis minutes. 167 ypatos iš apie 237 ypatų buvusių ant laivo, tapo išgelbėta. Apie 70 ypatų nesuranėbėta."

Iki šiol žinomi yra vardai sekančių žuvusių ant minėto laivo: Walker, Boyle ir O'Rourke—jau nesimieji aficerai; E. L. Kinze, W. Hunt, C. L. Ausburn, H. Watson, 16 kariškių ir 47 laivo įgulos narių, bet Lietuviškų pravardžių tarp jų nesimato.

Laivas grįžo tuščias atgal Amerikon, išsodinęs kariūnėm Euro-poj. Tame yra didelis laimikis, nes kitaip skaitlius žuvusių būrų būvęs daug didesnis. Tai yra pirmas didesnis auka iš Amerikos pusės nuo to laiko, kaip ši šalis pastojė karėn.

Iš Lietuvos ir apie Lietuvą.

IŠ ŠLIUPO LAIŠKŲ.

Dr. Jonas Šliupas, išvažiavęs Europon, laikas nuo laiko praneša laiškais apie savo kelionės įspūdžius, apie lietuvių tautinius reikalus ir abelnei apie tai, kas darosi tarp Rusijos lietuvių.

Zemias padauodame svarbesnes vietas iš paskutinio jo laiško, tipisuo "Tėvynėje."

Apie Lietuvių Seimą.

"Petrograde, — rašo jis, — kaip jau žinote, pirmą negu atkeliavome, buvo įvykęs Rusijos Lietuvių Seimas. Trumpai sakant, tas seimas išėjo Lietuvos reikalams ne su nauda, bet su pragaištimi, ir todėl mano nuomone — geriaus būtų buvę, jeigu tuomlaik būtų buvę apsieita be seimo. Kaip visoje Rusijoje viešpatauja dabar suirutė, nesistebėsite, jeigu taja užsikrėtė ir Rusijoje begyvenantieji Lietuviai; kaip ten daugiausia triukšmo kėlė ir dar kelia (rodos šioje valandoje benugrimzdantieji) socialistiškieji dauginiečiai "bolševikai", kurių dauguma yra ne kas kitas, kaip Vokietijos papiški provokatoriai arba šitųjų šalininkai, nieko neguvokiantieji, o tik į riaušes įsimylėjusieji, taip ir Lietuvių tarpe nedidutis socialistų skaičius mano, kad socialistai privers didumą skaitytiesi su surusėjusių socialistų užmačiomis, ir todėl elgiasi taip, lyg jie būtų viso padėjimo kievavotojai.

Seime dalyvavo štai kokios partijos: social-demokratų, socialistų liaudininkų, Santaros, Pažangos, Krikščionių-demokratų, bėpartvių kuopa, katalikų frakcija ir karaninkų kuopa. Užduotimi seimo buvo: 1) duoti nuomą Rusijos Lietuvių žodį, kad jie stoja už Lietuvos nepriklausomybę, ir 2) užgirti ir sudurtinti darbus čionykštės Tautos Tarybos, įsteigtos šmet vasario mėnesyje. Rodos, didum balsų — ir socialistams balsuojant — buvo priimta rezoliucija, užgiant Lietuvos Nepriugulmingumo reikalingumą, kaip štai visi socialistai, prie kurių dar nežinia ko delei prisijūti ir santarčiai, apleidę posėdį su protestu, toliaus tęsė "Lietuvių Seimą Petrograde" ir išnešė rezoliucijas daug skystesnes, reikalaujanti "Įsteigimojo Seimo," tuom lyg sakydami, kad Lietuvos nepriugulmingumas jiems nėsas taip labai svarbus dalykas.

"Mat jie tikisi su Rusijos demokratais galėsią sugyventi ir autonomiją jie pasikakina tuom labiau, kad socialistai yra rusų dviasia daug syk labiau persigėję, negu Amerikos lietuviai—amerikonizmo dvasia. Kaip diduma seimo išrinko Vykdomajį Komitetą, taip socialistai manė, dabar savosia ranka pasikakina Tautos Tarybą.

"Vykdomasajį Komitetą per Havaso ir Reuterio agenturas pagarsino plačiamjam svetui rezoliucijas didžiojo seimo; jis taip-

gi nutarė suaukti Stockholm konferenciją Lietuvių iš Rusijos, Amerikos ir Didėsės Lietuvos, ir dabar rupinas reikalais Mezliavos, beje atsidėjimui Lietuvių sistematiška mokestimi Lietuvos reikalams. O socialistai savo rezoliucijas, labai dar jas suambrinę, ir prie jų pridėję pasveikinimus, įteikė per p. Bielskį Darbininkų ir Kareivių Deputatams, kas — ypačiai minėtai suambrinimas,—taip įkirsino Santariečius, jog jų atstovas, baronas Šilingas, išstojo iš Tautos Tarybos, kuri ir be to nerado sau paramos tarp lietuvių, provincijose, nesą ten Lietuviai, nepatenkinti tokiu socialistų elgimusi, tikrina, kad tokią tarybą jie gali kiekviename mieste įsteigti. Taip tad ir suiro bendras darbas ir būvusioji Tautos Taryba.

Tarp senų pažįstamų.

"Iš kelionės truputį atsiputėjęs, skubinausi senus pažįstamus atlankyti, kaip p. Vl. Zubovą, kun. Tumą ir kt., arba vėl su jaunesniais veikėjais susipažinti, kaip va su prof. Voldemaru, kuris veikiai išvažiavo į Svediją. Teko susieiti su p. Bortkevičiume, "Globos" pirmininke, kuri taip sugeba tulus demokratas prikaustyti prie socialistų vėžių; pasipažinau su Dr. Alekna, Dr. Bukontu, baronu Šilingu (kuris iškalbus yra, kaip Cicero-nas), su kun. Jakubėnu ir daugeliu kitų.

Ypatinai man linksma buvo pasimatyti su p. Martynu Jakumi, dabar mėsenuiu ir įgijume nuvargusiu; abudu drauge nusitraukėme paveikslus ir surašėme trumpą žinutę apie praeidėjimą "Aušros," kuriuomi klausimu daugelis čia įdomavo: parodėme, kad įsteigiant "Aušrą" varpste buvo Martynas Serpinis, "Liet. Ceitungas" Klaipėdoje leidejas, ir kad aplink tą "varpstę" sukosi Dr. Basanavičius, And. Višteliauskas, Jurgis Mikšas, as pats ir M. Jankus. Tai padarėme, kad ateityje užbėgti ginčams klausime, kas yra buvę įsteigėjais to pirminio mūsų tautos gaivintojo ir žaidintojo."

Toliaus Dr. Šliupas rašo, kad jis turėjęs progą papasakoti Pėnyse lietuviams apie tai, ko jis atvykęs ir pranešti, kad jis atvykęs skelbti Lietuviškai-Latviškos respublikos idėją. Šią idėją yra Dr. Šliupo politiškas arklukas ir nors ji nėra peiktina, betgi, teisybė pasakus, Amerikos lietuviai ne tos idėjos kaip manančiąja jaunomene. Sako, kad kun. Olšauskui pavyti, kaip iš jo paties laiško matosi, ir Rusijos lietuviams ta idėja nelabai užimponavo, o latvių jam būtų tekę daug nemalonu veikėjams, su kuriais jam teko pasimatyti. Lietuviškai-Latviškos respublikos idėja pasirodė— "žingėdi."

Iš tremtinių gyvenimo.

Toliaus Dr. Šliupas aprašinėja savo įspūdžius iš atsilankymo vienoj lietuvių tremtinių kolonijoj, netoli Maskvos. Jis rašo sekančiai:

"Vakarop p. Daukša, p. Leonas ir as, pasisamdė vežėją, vyvome į Bagorodską, kur darbininkai Lietuviai, o jų tarpe daugelis pabėgėlių tremtinių, kėlė gegužines, arba turėjo ekskursiją.

"Čion papasakojau, kaip Amerikoje Lietuviai gyvena, kaip ir kas dedasi Lietuvoje, Vokiečių užimtoje, ir ko mes, vargingi Lietuviai, galime ir turime laukti ateityje; džiuginau vargšus, kaip mokėjau; užsiminėu, kad karė gali dar ilgai prasitęsti, rasi metams ar dviems, tulos moters ir vyrai asarojo ir dusavo

Iš daugelio lupų teko išgirsti skundai, kad truksta valgio ir drapanos, ir kad komitetas nepritenką pinigų ganėtinai, kad visiems didesnė pašalpa suteiktus ir geresnį butą pasamdžius.

"Prisiminė man čion šykštumas ir kvaili ginčai Amerikos Lietuvių, ir man pačiam širdis sopėjo, kad as nieko gelbėti negaliu. O mačiau daugelį sergančių vyrų ir moterų, kurių būrių-būriai, susėdę ar sustoję draugijos bute, laukė savo eilės, kad galės D-rą Avizonį pamatyti ir jam savo bėdas pasiskųsti.

"Kaip Petrograde, taip ir Maskvoje draugijos darbas yra milžiniškas, pašalpa tikrai ir sąžiningai teikiama, ir be tokios pašalpos būtų šimtų šimtų Lietuvių jau senai kapuose atsidūrę. Rusai nelabai myli pabėgėlius, kaip ir įstisai ateivius, ir jeigu ko — dar jie gali netik žydams pogromus surengti. Ir mūsų nelimusiems vargšams. Baisu ir skaudu! Kad liuosuoti nuo kareiviavimo. Valdžios departamentas jiems atsakė, kad jeigu famėriai būtų esą šalin, o imtys rimtai už paliosuoti, tai ir darbininkus sušelpimo darbo. Ne žmogus dirbtuvėse taipgi reikėtų paliosuoti, tai iš kur tada imtys karėivai? Valdžia atkreipia atydą į tai, kad panaši rezoliucija buvo perleista neseniai ir Minnesotos valstijoj, kur pasirodė, kad ir Voroneže, kur randasi centras beveik visų lietuviškų tremtinių įstaigų: Yčo gimnazijos, "Saulės" kursai, mokyklos, vaikų prieglaudos ir t. t.

Apie Kun. Olšauską.

Teko Dr. Šliupui atsilankyti ir Voroneže, kur randasi centras beveik visų lietuviškų tremtinių įstaigų: Yčo gimnazijos, "Saulės" kursai, mokyklos, vaikų prieglaudos ir t. t.

Čia, rašo Dr. Šliupas, teko jam susipažinti ir su "taktingu ir švelniu kun. Jesenskiu," buvusioju Šiaulių klebonu, kuris užėmė vietą pasitraukusio "Saulės" kursų įsteigėjo kun. Olšausko, anuomet buvusio Amerikoje sykiu su kun. Tumū.

Apie kun. Olšausko pasitraukimą iš Voronežo buvo daug visokių istorijų peleista ir Amerikos laikraščiuose. Jis buvo skaitomas kaip "fanatiškai aršaus ir stataus budo," tačiau ir nuopelnų, anot Šliupo, nemažai jis turis. Dr. Šliupas, kurio negalima įtarti, kad jis kunigams pataikautų, rašo apie jie sekančiai: "Nežiurint į budo aršumą, vienok, kun. Olšauskas turi didelius ir nuopelnus: tik jam raginant, laiku tapo iškelti iš Vilniaus bendrabučiai, per jodideles pastangas tapo p. Yčo gimnazija įsteigta, jis beveik po priekla gavo ten vietą gimnazijai bendorabučiams ir tt. Kaip atsiukio neseniai.

J. E. Stotter, gyvenantis šiam mieste, neseniai nutarė persikelti net į Edmonton, Kanadoje, Vieton savo medinį namą parduoti, jis pasamdė burj darbininkų, kurie išardė jo namą iki pamatų, gražiai suženklino visas lėntas, ir sukrovė ant garlaivio, kuris visą šią namą paima net į Vancouver, Britiškąjį Kolumbijoj, o iš ten geležinkelio į Edmontoną. Kokios yra priežastis, delei kurių Stotter tai daro, to niekas nežino. Iš Los Angeles į Edmontoną yra apie 1850 angl. mylių, arba apie 2,800 verstų. Sugriovimas, pervedimas ir atgal sustatymas to namo atsis turbut brangiaus negu tas namas yra vertas.

SENAS BALSUOTOJAS.

Bruke, Vt. — Čia mirė tulas Isaac Aldrich, 104 metų amžiaus vyras, kurį skaitė seniausiu Vermonto valstijos gyventoju. Jis gimė gegužio 3 d. 1814 metuose. Jo senus turį 75 metus. Jis balsavo daryngoms įstaigoms. Jo žmona užėmė bylą sulaužymui dant nuo Andrew Jacksono. Laiškos testamentas ir teismas šiomis dienomis pripažino jai pusę, t. y. kėdę į balsavimo vietą ir ten įsidavė savo balsą už dabartinį prezidentą Wilsoną.

LIAUDIES LYGOS PREZIDENTAS KALĖJIMAN.

Davenport, Ia. — Daniel H. Wallace tapo nuteistas ant 20 metų kalėjiman už prasižengimą prieš anti-šnipų įstatymą.

Wallace yra gerai žinomas Chicagoje, prezidentas pacifistškos (taikos) organizacijos, vadinamos Liaudies Lyga. Jis, sykiu ir su kitais 8 pacifistais tapo areštuotas Chicagoje laike mitingo. Tuomet suareštuota ir daug kitų žmonių socialistiškų agitatorių, bet juos vėliaus paleido.

NORI, KAD FARMERIUS PALIUOSUOTŲ.

Washington, D. C. — Californijos valstijos sodnų draugija užgė rezoliuciją kurioje sakoma, kad darbo ant farmų negalima kaip reik atlikti delei stokos darbininkų, todėl jie pataria, kad visi farberai, kaippo luomas, būtų pašams. Baisu ir skaudu! Kad liuosuoti nuo kareiviavimo.

Valdžios departamentas jiems atsakė, kad jeigu famėriai būtų esą šalin, o imtys rimtai už paliosuoti, tai ir darbininkus sušelpimo darbo. Ne žmogus dirbtuvėse taipgi reikėtų paliosuoti, tai iš kur tada imtys karėivai? Valdžia atkreipia atydą į tai, kad panaši rezoliucija buvo perleista neseniai ir Minnesotos valstijoj, kur pasirodė, kad ir Voroneže, kur randasi centras beveik visų lietuviškų tremtinių įstaigų: Yčo gimnazijos, "Saulės" kursai, mokyklos, vaikų prieglaudos ir t. t.

KLIJUOKIT 3 CENTUS ANT LAIŠKŲ.

Washington, D. C. — Pradedant nuo 2 d. lapkričio, sulyg naujo įstatymo, reikės klijuoti ant visų uždarųjų laiškių 3 centų markę, kur dabar reikia klijuoti 2 centų markę.

Ant atvirųjų reikės klijuoti nuo tos pačios dienos 2 centų markę, vieton markės už vieną centą.

Jeigu norite, kad jūsų laišakai greitai ir be trukdymo nueitų, tai nepamirškite išpildyti šitų naujų padavadijimų.

PERKĖLĖ NAMĄ 1850 MYLIŲ TOLYN.

Los Angeles, Cal. — Nėra nieko stebėtinio, jeigu vidury gatvės pamatai namą, kurį kelia iš vieno bloko į kitą. Bet niekas nekelia savo namų už atirių trijų tukstančių verstų. O vienok tai ir bendorabučiams ir tt. Kaip atsiukio neseniai.

J. E. Stotter, gyvenantis šiam mieste, neseniai nutarė persikelti net į Edmonton, Kanadoje, Vieton savo medinį namą parduoti, jis pasamdė burj darbininkų, kurie išardė jo namą iki pamatų, gražiai suženklino visas lėntas, ir sukrovė ant garlaivio, kuris visą šią namą paima net į Vancouver, Britiškąjį Kolumbijoj, o iš ten geležinkelio į Edmontoną. Kokios yra priežastis, delei kurių Stotter tai daro, to niekas nežino. Iš Los Angeles į Edmontoną yra apie 1850 angl. mylių, arba apie 2,800 verstų. Sugriovimas, pervedimas ir atgal sustatymas to namo atsis turbut brangiaus negu tas namas yra vertas.

SENAS BALSUOTOJAS.

Bruke, Vt. — Čia mirė tulas Isaac Aldrich, 104 metų amžiaus vyras, kurį skaitė seniausiu Vermonto valstijos gyventoju. Jis gimė gegužio 3 d. 1814 metuose. Jo senus turį 75 metus. Jis balsavo daryngoms įstaigoms. Jo žmona užėmė bylą sulaužymui dant nuo Andrew Jacksono. Laiškos testamentas ir teismas šiomis dienomis pripažino jai pusę, t. y. kėdę į balsavimo vietą ir ten įsidavė savo balsą už dabartinį prezidentą Wilsoną.

IŠ AMERIKOS.

BUVUSI TARNAITĖ GAUNA MILIJONĄ.

St. Louis, Mo. — Čia mirė Henry Wood, kuris savo jaunystėje buvo pieno išvaizotoju. Vėliaus jis buvo prezidentu didelės pieninės, o paskui prezidentu Banko, Mir-damas, jis paliko tris milijonus doliarų turto. Jis buvo vedęs savo tarnaitę, tačiau vėliaus jie sykiu negyveno. Mirdamas, Henry Wood užrašė savo pačiai \$2,400 metinės mokesties, o visą likusį turtą užrašė įvairioms labdaringsoms įstaigoms. Jo žmona užėmė bylą sulaužymui dant nuo Andrew Jacksono. Laiškos testamentas ir teismas šiomis dienomis pripažino jai pusę, t. y. kėdę į balsavimo vietą ir ten įsidavė savo balsą už dabartinį prezidentą Wilsoną.

RADO "SKAŽBĄ"

Phoenix, Ariz.—J. Walsey, gyvulių ganytojas, arba kaip čia juos vadina "kaubojus", įjėsko į dūmas pakeldyusių gyvulių kalnuos atrado seną geležinę dėžę, įkristą išpuvusiu mediu. Atidarius ją, atrasta senoviški ispaniški pinigai ir įvairių auksinių daiktų, kurių vertė apskaičiuojama ant \$400,000.

Matomai, kada dar šios vietos priklausė ispanams, kas nors užslėpė tuos turtus šioje vietoje.

PASKAITYKIT ŠITĄ ISTORIJA.

Wilkes Barre, Pa.—Netoli nuo čia vietos, vadinamoj Warrior Run, viena rytmetį atrado žmogus bevaikščiojant lauke, užsodinę bulvėmis, ir tikrai apatinuose drabužiuose. Žmonės manė, kad tai pamišėlis ir nuvedė policijon. Čia pasirodė, kad jo pravaidė yra Martin Clark, o paeina jis iš San. Francisco. Clark paaiškino, kad jis paprastes yra miegė vaikščioti. Pasirodė, kad jis nusipirko tikietį ir išvažiavo traukiniu iš Wilkes Barre. Naktį jis užsikėlė iš savo lovos miegamajame vagono ir, bevaikščiodamas miego vagonus, nusirito iš paskutinio vagono platformės.

AREŠTAVO ŠNIPĄ.

New Yorkas.—Policija suėmė čia vieną šnipą ir mano, kad į jos rankas pakliuvo vienas iš stambiausių vokiečių "paukščių". Detektyvai įsiveržė į puikų Manhattan hotelį ir suareštavo jame elegantį jauną vyrą vardu William J. Dumber, gyvenantį Washington.

Šitą vyrą detektyvai jau nuo senai dabojo, kuomet jis praleidavo vasaros laiką įvairiuose Atlanto pakraščio miestuose. Kelio dienas atgal jis pribuvo New Yorkan. Policija iškalno žinojo apie jo pribuvimą ir du detektyvai pasitiko jį New Yorke, bet neareštavo, o tik, sušlyg paliepus iš Washington, sekė kiekvieną jo žingsnį. "Dumber" išbuvo New Yorke dvi dienas, po to išvažiavo vėl Washington. Netrukus sugrįžo atgal New Yorkan. Tuom pačiu traukiniu atvyko paskui jį ir du valdžios detektyvai. Areštavus netrukus po to įvyko. Pasodinta jis ant Ellis Island salos.

Laikę tyrinėjimo Dumber pripažino, kad jis yra gincas Anglijoj, bet mokinosi Austrijoj:

BE KOJŲ, BET NORI FRANCUIJON PATEKTI

Pueblo, Colo. Čia gyvena Tomas Preis. Jis turi 27 metus, bet neturi nei vienos kojos ir pragyvenimą sau daro, šveisdamas čėverykus. Savo Peliu Tamąs yra prietras ir nori savo tėvynei pasistatinti. Jis parašė prezidentui Wilsonui laišką, kuriame prašo, kad jį pasiųstų į gen. Pershingo armiją. Su vokiečiais muštis jis, žiroma, negali, bet jis prašo, kad jam leistų Amerikos kareiviams čėbatus valyti.

"Man pasakojo,—rašo jis prezidentui,—kad kareiviai turi turėti tenai gražiai nušveistčius čėbatus ir kad je patis turi tai daryti. Jeigu jūs galėtum man padaryti vietą, kad aš galėčiau įjėms tai padaryti, tai aš užtikrinu, kad mane niekas neris ten musias bevaikant".

MINISTERIŲ SUNAI KARIUMENĖJ.

Washington, D. C. Įvairių ministerijų vadovus Amerikoj nevadina ministeriais, bet Sekretoriais. Iš šitų sekretorių susidaro Prezidento Wilsono kabinetas. Šių sekretorių sunai pastojio armijon, arba laivynan.

Izdė sekretoriaus McAdoo ir Darbo sekretoriaus Wilsono, kiekvieno po tris, sunus tarnauja kariumenėj.

Sekretorius Laivyno Daniels, sekretorius vidaus reikalų Lane, sekretorius agrikultūros Houstons—visi turi po sunų ar nių, ar laivynę. Prezidentas Wilsonas neturi nei vieno sunaus.

SENI MOKSLEIVIAI.

Sacramento, Cal.—Čia pastojio vakarinę augstesnę mokyklą keletas vyrų ir moterų, kurie turi daugiau negu 70 metų amžiaus. Californijos valstijoj yra keletas tukstančių tokių studentų vakarinės mokyklose, kurie turi daugiau negu 30 metų amžiaus. Tas parodo, kad mokyti niekados nėra pervėlu.

DINAMITNINKAS PRISIPAZINO.

Hammond, Ind.—J. H. Savory, kuris buvo suareštuotas kiek laiko atgal, pripažino, kad jis priklausė prie suokalbčio išdarnintuoto geležinkelio tiltą. Jam prisiūsta dėžė ekspresu. Šitoj dėžėj rasta keletas revoliučių ir daug dinamito bombų išdirbinėjimų. Kitų prie to suokalbčio prigulėjusių Savry kol kas nenori išduoti.

NAUJAS SUMANYMAS APIE KAREIVIAVIMĄ

Washington, D. C.—Birželio 5 d. š. m. užsiregistravo apie 10 milijonų vyrų. Iš jų apie 687,000 vyrų jau paimta į kariumenę. Taigi 9 milijonai kareiviavimo amžiaus vyrų dar pasiliko namie. Rekrutų ėmimas dar nepasibaigė, bet vyriausybė neužligo žada pradėti naują likusių vyrų mobilizaciją sulig naujos tvarkos.

Pirmo to visiems dar nepasaukties kariumenen užsiregistravusiems vyrams bus išsiuntinėta tam tikros blankos su užklausimais. Kiekvienas pašauktasai turės išpildyti tą blanką ir laike 7 dienų nuo jos gavimo sugrąžinti ją ten, iš kur gauta.

Kuomet visi likusieji užsiregistravę vyrai sugrąžins tas blankas, paluosavimo komisijos (exemption boards) sulig rekrutų atsakymų padalins visus į penkis skyrius.

1 skyrių No. 1 bus paskirti visi sveiki vyrai, kurie neturi jokių priežasčių būti paluosuotais nuo kariumenės.

2 skyrių No. 2 greičiausiai paskirs tuos, kurie yra menkesnės sveikatos ir darbuojasi tose pramonės šakose, kurios labiausiai šalies gerovei reikalingos.

3 skyrių No. 3 gal pakliūs amatininkai.

4 skyrių No. 4 žada prirašyti dar mažiau tinkamus kareiviavimui.

5 skyrių No. 5 gal bus prirokuoti visi, kurie delei savo sveikatos yra netikę kareiviavimui ir visi, kuriems reikia atlaikyti šeimynos ir t. t.

Taigi, sulig šito naujo plano pirmiausiai šauks pirmo skyriaus rekrutus. Kai juos visus išims, pašauks antrą skyrių ir t. t. Bet skyriai No. 4 ir No. 5 greičiausiai visiškai nebus judinami.

Paskirstyti į skyrius bus ir tie, kurie pirmame "drafte" pasiūlosavo nuo kariumenės.

Šeimynų tėvus žada visiškai paluosuoti nuo kariumenės.

Pirmą skyrių galės pašaukti tik apie Naujus Metus.

VADINA HAMMERLINGA BERNSTORFO AGENTU.

New York, N. Y.—New Yorko teisme tapo pajudintas senas klausimas. Kaip pamanė, 1915 metais daugelyje laikraščių—ir beveik visuose lietuvių laikraščiuose,—tilpo puslapio apgarsinimas. Šitas apgarsinimas buvo neva "Atsisakymas prie Amerikos žmonių", kad Amerika nesiųstų amunicijos ir ginklų taktininkams. Tas buvo daroma neva varden žmoniškumo ir palaikimui Amerikos neutraliteto. Po tuo atsisaukimu buvo parašai 431 svetimtatiškų laikraščių redaktorių ir leidėjų—jų tarpe beveik visų lietuviškų laikraščių.

Už tuos apgarsinimus mokėjo Louis N. Hammerling, prezidentas svetimtatiškų laikraščių Lyngos. Sakoma, jam atsiėjo tas daugiausiai \$100,000. Kilo klausimas, iš kur jis tuos pinigus gavo?

Hammerlingas atsakė, kad jis savo locai užmokėjo ir tai yra jo loacas, o ne keno kito biznis. Nekurie laikraščiai apkaltino, kad jis pinigus gavo nuo vokiečių. Dabar, kada pasirodė, kad von Bernstorfo, buvusis vokiečių ambasadorius Washington, išleido apie 27 milijonus doliarų vokiškai propagandai, tai Hammerlingo klausimas vėl atsinaujino.

Frank Zotti, leidėjas kroatų laikraščio Narodni List, nusipirko du šeri Hammerlingo korporacijoj, idant gavus priėjimą prie korporacijos knygų ir pamatų, iš kur Hammerlingas viršminėtus pinigus yra gavęs.

Zotti tvirtina, jog galima prirodyti, jog Hammerlingas buvo von Bernstorfo agentu. Hammerlingas tuom tarpu, sakoma, suėgines knygas, kad negalima būtų sužinoti, iš kur jis ėmė pinigų apmokėjimui viršminėtų atsisaukimų. Ši byla tarp Zotti ir Hammerlingo dar yra teisme.

Čia mes norime priminti, kad iš lietuviškų laikraščių tikrai viena "Lietuva" nedavė nei savo parašo po minėtu atsisaukimu, nei gėl netaipino to puslapio apgarsinimo, nors jis buvo apmokamas.

IS DARBO LAUKO.

PAŽIURĖKIM, KAS NORI TRUMPESNIŲ VALANDŲ.

New York, N. Y. Čia išėjo "streikan" studentai augstesnių mokyklų. Jie sako, kad "darbo valandos" yra per ilgios ir todėl jie reikalauja trumpesnių mokslo valandų. Mat mokslas, ypač nekuriems, yra sunkesnis darbas negu su spragilais kulimas.

DAUG LIETUVIŲ NETEKO DARBO.

Brooklyn, N. Y. Daug lietuvių neteko darbo, kuomet čia delei nežinomų priežasčių užsidarė vietinės cukernės, kurios dirbo daug didesnę lietuvių dalis.

30,000 VYRŲ DIRBA LAIVUS.

New Orleans, La.—Atlantiko pajūryje ir Meksiko įlankos pakraščiuose yra apie 40 dirbtuvų laivams statyti. Šiuom laiku, apie 30,000 darbininkų dirba jose 250 naujų laivų, kurių Amerika dabar reikalauja pervežimui amunicijos, maisto ir kariumenės į Europą.

Amerika dabar statė daugybę laivų—medinių ir plieninių, kad taktininkai turėtų daugiau naujų laivų negu submarinai paskandina. Ateinantį metą reikalaus apie 400 milijonų pušies lentų ir balčių vien tik užbaigimui tų laivų, kuriuos valdžia jau užsakė.

MAINIERIŲ STREIKAS.

Edwardsville, Ill. Pietinų dalyje Illinois valstijos ir dalyje Indiana valstijos išliko didelis mainierių streikas. Užsidarė labai daug kasyklų ir dideliems miestams, kaip Chicago, grėsė pavojus netekti anglų.

Mainierių unių vyriausia valdyba patarė, o paskui paliepė mainieriams grįžti prie darbo. Tačiau daugelyje vietų mainieriai, sukurstyti visokių agitatorių, neįsiekė paklausė. Tuomet centralinis unių sekretorius pranešė, kad kurie unių lokalai negrįžti darban iki pereinio pamedelio, tai tiems bus atimta unių čarteriai. Tuomet mainieriai paklausė savo viršininkų ir pradėjo grįžti darban.

PIRKO DIDELIUS ANGLIES LAUKUS.

Knoxville, Tenn.—Scott paviete, netoli miesto Oneida, du yrai iš Knoxville, Tenn., nupirko 54,000 akėrų žemės, kurioje yra daug anglies. Penkios anglų kasyklos jau tapo atidarytos, o sakoma, kad ir daugiau dar atidarys.

NEBUS STREIKO NEW YORKE.

New York.—Streikas, kuris turėjo prasidėti lapkričio 1 d. ir sustabdyti visą judėjimą New Yorko nuste, neįvyks. Darbdavių ir darbininkų komitetai sutiko ginčus delei algų atiduoti nusprendimui komitetu, kurį paskirs, reikalui esant, valdžia. Apie 6,000 darbininkų buvo grąšinę išeiti streikan.

Seattle, Ore.—Aštuoni šimtai telefonistų merginų streikavo čia tris valandas ir sugrįžo darban, kada darbdaviai sutiko pakelti algas ir pripažinti jų unią.

Kansas City.—Streikas 1,000 darbininkų muilo dirbtuvėj Kansas City niekšto tapo užbaigtas. Darbininkams pakelta algas ir pripažinta unią.

Kokia yra pramonė Rusijoj, apie tai galima spręsti nors ir iš skandalo pavyzdžio:

Per Caricyną ant upės Volgos paprastai pereina apie 10 milijonų pudų įvairių prekių (tavorų); dabar nepereina nei penktos dalies. Didesnė dalis prekių stovi ant Volgos laivuose. Savininkai bijosi, kad gausios išlės tavorų ir todėl sulaukė jų iškraustymą. Dugeli prekybinių firmų likviduoja (uždaro) savo biznius.

Valstijoj Utah 1916 metais iškasta iš viso 3,567,428 tonai anglies.

IS VISUR.

Ne tik maistas yra brangus. Degtinė yra dar brangesnė. Iš Odosos pašoma, kad už butelį prastos baltakės, namie darytos, moka po septynis rublius.

Vokiečių kalba pasidarė ne taip populiari Amerika, kaip kad pirma buvo. Chicagos Universitete šiuomet nei pusės tiek studentų neužrašė ant vokiečių kalbos kursų. Vieton Vokiečių kalbos šiuomet daugumas ima kursų francūzų ir ispanų kalbos.

Bursų plėšikų—apie 70 vyrų, apsiginklavusių karabinais, užpuolė ant traukinio netoli stoties Vladikavkaz, Rusijoj; traukinys tapo nuo bėgių išverstas; po to plėšikai, apsirėngusie kareiviais, užpuolė su karabinais pasazierius.

Aštuoni pasazieriai tapo užmušti, o 50 sužeista.

Japonijoj yra 389 augstesnių mokyklų vien tik merginoms.

Iš spaudos išėjo nauja žydų bibliją anglų kalboje. Jos leidimas sumanyta dar apie 25 metus atgal, bet tikras darbas prasidėjo 1908 metuose. Prie jos sutaisymo darbavosi geriausi žydų mokslininkai: prof. Max, L. Margolis, Dr. Cyrus Adler, Dr. Schester ir kiti.

Italų garsus poetas Gabriele d'Annunzio ir žinomas laukunas dalyvavo užpuolime ant austrų laivyno bazos Cattaro. Numeję daug bombų, italų orlaivai laimingai pargrįžo atgal.

Vokiečių šnipų "bosas" Amerikoj, Dr. Heinrich Albert, kurio rankose buvo apie \$75,000,000 apmokėjimui šnipų ir propagandos darbo Amerikoje, sakoma, pralose spekuliacijose ant biržos apie \$3,000,000. Vienoj spekuliacijoj ant Chicagos biržos jis, sakoma, pralose čielą milijoną doliarų.

Rockfellerio įsteigta ir užlaikoma Fondacija medikališkiems ir mokslininkams tyrinėjimams pereiniais 1916 metais išleido tiems tikslams \$6,320,697.00.

Saryšys su kare išleista \$966,667; Tarptautiškos sveikatos taryba išleido \$505,900; Chinijos medikalė taryba išleido \$549,558 ir t. t.

Tulas Frank Salisbury pagavo upėje Kalamazovo, Allgon, Mich., perlą vertės \$175.

Nematomus laivus, sakoma, išrado garsus amerikų išradėjas Thomas Edison. Sulys jo išradimo, kiekvieną laivą plaukiantį jūromis, galima esą padaryti visai nematomu. Jisai esą gali įsinerinti giliai vandenin, o stiebus ir kaminius nuleisti ant dėnio taip, kad ir arti pracinantis submarinas jo nepatėmys.

Šitą išradimą buk jau mėgino valdžios ekspertai ir pasėkmės buvo labai geros. Toks išradimas sumuštų, pilnai prasielintų pavojų nuo vokiškų submarinų.

Kaip rinks atstovus į Rusijos Steigiamąjį Susirinkimą, apie tai nekurią žinąs jau paskelbė laikinoji valdžia. Visa Rusija bus padalinta į 730 rinkimo apskrityų; kiekvienas apskritys išrinks savo delegatus. Petrogradas išrinks 20 delegatų, Maskva—19, Kaukazar—36, Kijevo gubernija—22, Dono apskritis—17.

Kaip rinks atstovus nuo užimty per vokiečius gubernijų (pavyzdžiui, nuo Lietuvos) apie tai nepranešama.

"Mirties Batalijonas," garsus rusų moterių pulkas, dalyvavęs mušiuose su vokiečiais, įgijo sau daug pritarėjų tarp Amerikoj gyvenančių rusų. Brooklynje yra susitvėrusi "Draugija nesimuti pagalbos Mirties Batalijonui," kuri yra surinkusi jau pusėtinai aukų toms narsioms moterims. Aukos daugiausiai yra sunaudojamos pagalbai sužeistų moterių-kareivių. Iš daugelio kolonijū rusai yra atsiuntę pusėtinų aukų tai draugijai.

Senus apavalus—batus, čėverykus,—renka tam tikra rusų draugija susitvėrusi New Yorke. Ji siunčia tai Rusijon, kur apavai gali sakyti, kaip nėra:

Vokiečių valdžia apskelbė iš Varšavos pranešimą, kuriame sakoma, kad Lenkijoj nėra bado ir kad žinios apie badą esančios neteisingos. Jie sako, kad kaimuose yra daugybė maisto, o miestų gyventojai esą taipgi maistu apžiūrėti.

Tas nesutinka su žiniomis, kurios ateina iš privatiškų šaltinių.

Vokietija atsispašė Švedijos už skandalą, kuris kilo delei persiuntinėjimo slapto nuo Luxburgo telegramų iš Buenos Aires per Švedijos atstovybę Argentinėj.

Ši mėnesį pripuola šimtmetinės sukaktuvės nuo dienos mirties Tado Kosciūškos, žinomo lenkų vado laike Lenkijos padalinimo. Kosciūško paėjo iš lietuvių, bet buvo persiėmęs grynai lenkų dvasia, nes tuomet dar nebuvo tokių lietuvių tautinio judėjimo, kaip kad dabar. Lenkai ir čia Amerikoj iškilmingai apvaikščiojo šias Kosciūškos sukaktuves.

Daktarai surado įdomią Roentgeno spindulių ypatybę. Šitie spinduliai, kaip žinoma, yra vartojami prie gydymo vėžio ligos ir nekuriuose atsitikimuose tikrai yra naudingi. Iš kitos vienok pusės jie yra pavojingi, jeigu per ilgai juos ant kuno dailies laiko. Tuomet jie "perdegina" ir šis perdeginimas į apie 9 metus laiko pavirsta į vėžio ligą ir gali užsibaigti paciento mirtim.

Iki 1914 metų šurinkta tikras žinias, kad 54 atsitikimuose vėžio liga pasirodė nuo Roentgeno, arba X spindulių perdeginimo. Nuo to buvo apsirgę 24 daktarai 26 technikai, vartojantieji X spindulių mašinas ir 4 pacientai. Iš to skaitliaus Vokietijoj, Austrijoj ir Šveicarijoj buvo 13 tokių atsitikimų, Anglijoj 13, Francujoj 2 ir Amerikoj 26 atsitikimai. Iš šitų 54 ligonių 11 žmonių mirė.

Šitie spinduliai yra tie patys, kuriuos taip plačiai garsina humbugiški daktarai, skelbdami, kad jie "su mašina visą ligonio kūną permato klaurai".

Šitie spinduliai yra tie patys, kuriuos taip plačiai garsina humbugiški daktarai, skelbdami, kad jie "su mašina visą ligonio kūną permato klaurai".

Šitie spinduliai yra tie patys, kuriuos taip plačiai garsina humbugiški daktarai, skelbdami, kad jie "su mašina visą ligonio kūną permato klaurai".

Šitie spinduliai yra tie patys, kuriuos taip plačiai garsina humbugiški daktarai, skelbdami, kad jie "su mašina visą ligonio kūną permato klaurai".

Lengai, gyvenanti Amerikoje dideliais buriomis išsirašinėja į lenkų armiją Francujoj. Prie to agituoja specialie lenkų komitetai, atvykę iš Paryžiaus. Prie jos yra ir Francūzų karės ministerijos atstovas.

Naujus orlaivius pradėjo dirbti garsiose Curtiso dirbtuvėse. Šitie orlaiviai turės po du motoru. Kiekvienas motoras aštuoniais cilindrais ir galės išvystyti iki 220 atklių jėgos. Orlaiviai yra dirbami karės reikalams ir, sakoma, bus stipresni ir geresni už visus orlaivius iki šiolei vartojamus.

Dideli potvniai buvo šiuomet Chinuose. Anot pranešimų, patvniais sunaikinta apie 10,000 ketvirtinių mylių plotai. Pusė milijono žmonių neteko pastogės, o nuostoliai siekia iki 20 milijonų doliarų. Didžiausi potvniai buvo Tien-sin distrikte, kur 120,000 žmonių liko be prieglaudos. Nelaimingiem žmoniems pagelbą stengiasi suteikti Amerikos Raudonasis Kryžius.

Dėdė Samas vėl paskolino Anglijai ir Francujai \$40,000,000. Iki šiolei Amerika yra paskolinusi taktininkams išviso \$2,613,400,000. Bet visi šitie pinigai liekasi Amerikoj, nes taktininkai moka jais už viską, ką perkasi Amerikoj.

Net nebagai arkliai Lietuvoje turi nešti donų kaizeriui. Vokiečių valdžia prisakė, kad arklių uodegos ir karčiai turi būti nukirpti ir atiduoti vokiečiams, o kas to nepadarys, tą skaudžiai baus.

Rusų streikieriai, apskelbusie streiką ant geležinkelio, gavo tą, ko jie norėjo. Valdžia nutarė pakelti jų algas, kas valstijai atsieis 700,000,000 rublių daugiau negu iki šiolei. Valdžia mano iškollektuoti šitą sumą, pakėlimu bilietų kainos.

Advokatai Kornilovo, atiduoto teisman už sukelimą "buntų" prieš Kerenskį, apsinėdė buti vieni iš garsiausių rusų advokatų Maklakovas, Tesleiko ir Adžemov.

"Daily Telegraph" praneša, kad mirė Egipto sultanas Hussein Kemal. Jisai buvo pasodintas ant Egipto sosto per Angliją 1914 metuose, kuomet, prasidėjus karai, Anglija nuvertė jo dėdę Abbes Hilmi.

Anglijos valdžia paėmė į savo rankas romo kontrolę. Nuo dabar niekas neturės teisės, be Anglijos admiralijos leidimo, parkavinėti, nei pirkti romo (arako), kurio vartojimas buvo labai Anglijoj išsiplatinęs.

Kirsinovo respublika, Tambovo gubernijoj, galų-gale pakriko. Netrukus po revoliucijai tulas Trinin apskelbė iš Kirsinovo miestelio ir apilinkių "respubliką" ir atsisakė klauysti laikinos valdžios. Dabar, likviduojant tą respubliką, tapo atimta keletas vėžimų ginklų ir 31 skrynia konjako. Artimiausiu Trinin pagalbininku buvo artistas Konoplanskijs.

Dabar tie "respublikonai" rengia padaryti pogromus inteligentams.

Nekurie Amerikos lenkų laikraščiai, paduodami surašus išvažiavusių kariumenen lenkų, įtraukia į tokius surašus ir lietuvius.

Lenkai, laike apvaikščiojimo 100-metinių Kosciūškos mirties sukaktuvių ir siuntimo lenkiško pulko į lenkų armiją Francujoj, gavo pasveikimus ir telegramas nuo Anglijos valdžios, nuo Anglijos ir Francujos ambasadorių Washington, nuo Rusijos ambasadoriaus Bachmetjevo ir Sav. Valstijų karės sekretoriaus Bakerio. Visi užtikrino Lenkijai laisvę.

Iš Milwaukee, Wis., išvažiavo 85 lenkai į lenkų armiją Francujoj. Iš vienos tik Sokolų kuopos išvažiavo apie 12 lenkų.

Patarimai apie Maistą.

Bereikalingas maisto trėkimas niekados nėra pagirtinas. Šiais gi karės laikais, kuomet Amerika turi maitinti ne tik save, bet ir savo taktininkus Europoje, kurie lieja kraują ne tik už save, bet ir už Ameriką, maisto trėkimas yra didžiai peiktinas, nes nuo to yra skriauda visai šaliai.

Ar jūs žinote, kad jeigu jūs nesunaudojate maisto kaip reik, bet leidžiate jį pernėk, — ar jūs žinote, kokia didelė skriauda nuo to darosi visai šaliai? Turbut nežinote. Taigi paklausykite!

Jeigu jūs kas dieną bereikalingai sutrekiat, numetat, arba leidžiate pernėk tik už penkis centus bile kokio maisto, tai per visą metą visi Amerikos gyventojai tokiu būdu numeta lauk \$18,250,000.00.

Tai yra graži suma tie 18 milijonų 250 tukstančių doliarų. Juos verta suėdyti. Juos galima suėdyti, jeigu tu, aš ir jis stengsimės taip su maistu elgtis, kad nei už 5 centus jo neitų pernėk. Nereik save bėdu marinti, bet nereik taigpi maisto naikinti nei vieno trupinio, nei vieno grudo, nei už vieną centą, nes iš grūdų darosi bešeliai, iš centų darosi milijonai.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS NEW PHILADELPHIA, PA.

Nepaprasta vaiko mirtis. Spalio 18 d. lietuvių kapinėse palaidota Paplauskų Albinukas, 9 metų amžiaus. Apie netikėtą jo mirtį eina dabar daug kalbų.

Spalio 15 d. burelis mergaičių ir berniukų, žaidė šale miesto girioje. Tame burelyje buvo ir Paplauskų Albinukas. Apie jo mirtį viena mergaitė taip pasakoja:

"Kuomet mes visi užlipome ant status kranto ir vėl nuo jo žėmyn "Šliaužė"—sako mergaitė—"tai tuom tarpu Albinas sėdėjo pakalnėj ir su virve raišiojo sau kojas, o kartais rankas. Pagalios mes pamatėm, kad Albinukas klupauja šale mažo meduko, o virvutė užnerta ant jo kaklo. Iš burnos ėjo kraujas, o veidas jau buvo juodas. Mes, pribėgę, norėjom nukirsti virvutę su akmenukais, bet negalėjome; atrišti irgi nebuvo galima. Tada mes pabijojom ir išgom, ji palikę."

Kaip sykis bėgantieji vaikai sutiko p. M. Pupininką einant ant nakties į darbą ir jam apie tai pasakė. Kuomet Pupininkas atbėgo pas pasikorusį (ar pakartą), tai jis jau buvo nuo virvutės paleistas kitų didesnių vaikų, kurie irgi skubinosi į atsitikimo vietą. Pupininkas negyvajį parnešė į p. Paplauskų namus.

Nabašninkas sakęs drągams, kad jis "pasikarsės, ar įpulsės kur į urvą."

Gi Albinuko tėvai sako, kad "kiti turėjo jį pakarti". Bet kaip žmonės sako, tai bus, turbūt, teisybė, kad pats vaikutis save pakorė.

Nors Albinukas buvo dar kuklis, bet jis jautė ką-tai sunkaus širdžiukėje, kad jau ketino daryti sau galą. Pasirodo, kad Albinuko gyvenimas (nežiūrint kad jis, kaip kožnas vaikas, buvo pakykęs) buvo apgailėtinas. Ir kaip sakoma tai štai del ko:

Jeigu jis iš savo tėvo krautuviukės nieko neišnešdavo didesniems vaikams, tai jie jį draugiai baudavo. O tas pas vaikus čia praktikuojama. Jeigu gi Albinukas ką-nors išnešdavo, tai tada tėvai baisiai baudavo.

Pastarąsias 2 dienas Albinukas buvo sunkiai baustas (mustas). O ir tą dieną, jei nebutų mirties, tai didelė bausmė jo laukė, kas išanksto buvo įgrąsinta.

Kor.

IS SO. CHICAGO, ILL.

Moterių kuopos bazaras, S.L. A. 279-oji moterų kuopa, spalio 7 d. buvo surengusi bazarą, kuris gerai nusisekė ir davė grynno pelno \$81.40. Dalis šio pelno bus paskirta užlaikymui "Vaičių Dieninės Globos", kurią veda lietuvės moteris Chicagoje ir kuri padaro labai daug naudos.

Surengimas šio bazaro ir vartotojų su šiais žmėmis daug trauko ir padarė daug vargo betgi mūsų moterims labai gražiai ir pasidarbavo — ir moteris, kurios bazarą rengė, ir moteris, kurios darė ir dovanomis prie jo pasisekimo prisidėjo.

Ir ko tik šiame bazare nebuvo! Visko ir neiškaitys, nes užimtų per daug vietos. Čia todėl pažymime tik vardus ir pravardes aukautojų, kurios padovanojo įvairių daiktų. Aukautojos buvo sekančios:

Marė Paltušienė, Patronėlė Burneikiūtė, Ona Burneikiūtė, P. Simanaušienė, Marė Pitelienė, Marė Poškienė, Stasė Narbutienė, A. Kagevičiū, M. Snektienė, M. Bauzienė, p. Piusienė, E. Papolūnė, P. Suciūnė, A. Višniauskas, P. Urbanavičienė, A. Kazakevičienė, J. Stulgaitis, M. Poškus, T. Stulgienė, L. Statkevičienė, P. Jakienė, M. Sualienė ir Petronėlė Vaitkienė.

Buvo ir daugiau aukautojų iš svetimtautių tarpo, bet jų vardus čia apleisime. Tarp viršminėtų dovonų buvo visko, pradedant nuo gražių mezginių ir audinių, padarytų pačių moterų rankomis ir baigiant gitaromis, divonėliais, kumpiais, vyno bonkomis, žvilkomis, britvomis, fotografijų rėmais, miltų maišeliais ir t. t.

Žadama surengti netrukus dar vieną ar du panašius vakarus, nes didžiai suaukautų ir gražių daiktų dar nespa išparduoti.

Šita moterų kuopa yra jaunutė, — ji gyuoja tik nuo gegužės mėnesio, — bet darbuojasi gražiai ir smarkiai.

Šio vakaro rengėjos Marė Poškienė, Marė Pitelienė ir Liudvika Statkevičienė žada įsteigti vaikams lietuvišką mokyklą, kuri taip yra reikalinga mūsų apylinkėse. Tėvai labai tokios mokyklos laukia.

Visoms moterims ir aukautojams, prisidėjusiems prie šio bazaro su savo darbu, ar aukomis, tariame širdingai aciu.

Marė Poškienė,
Marė Pitelienė,
L. Statkevičienė.

IS NEWRAK, N. J.

Nemyli savo vardo. Spalio 7 d. čia atsiuvo prakalbos, laike kurių kalbėtojas pavadino kuniginę sriovę klerikalais. Prakalbose buta nemažai kuniginių, tai jie ir sukėlė didelį liūdną. Kam, girdi, mus vadinate klerikalais, o ne katalikais.

Kuniginuose laikraščiuose dabar matyt daugelis korespondencijų, kuriose babinia apie didelę "pergalę" — girdi, katalikai su bytinio tautininkus...

Navatni tie vyrai yra. Jie bijosi savo "klerikalų" vardo, sarma įsiję jo. Nori, kad juos vadintų "katalikais", o ne klerikalais. Jie, matyt, nesupranta to, kad katalikų vardą vartojame tik tada, kada kalbame apie tikybą. Tada sakome katalikas, protestonas, stačiatikis, metodistas, arba pagalios ir laisvamani, bedievis.

Bei kada kalbame apie politiką, tai tada visi civilizuoti žmonės vartoja politiškus vardus. Todėl ir sako: jis yra republikonas, jis yra demokratas, jis yra progresistas, socialistas, anarchistas, ar kas kitas.

Kodel? Todėl, kad jeigu kalbi apie politiką, tai jeigu pasakyti, kad jis yra katalikas, tai pasakysit tikrai, kokios tikybės jis yra, bet tas neporodo, kokios

politiškos partijos jis yra. Juk katalikų yra republikonų, yra demokratų, yra progresistų. Tai gi žodis katalikas visai neparodo žmogaus politiško pažiūrų.

Sakysim, tu ateitum pas savo kleboną šliubą imti. Jis klausyt: kas tu esi? O tu atsakytum: "Aš esu republikonas," o tavo mergina atsakytų: "Aš esu demokratė." Kunigas norėjo žinoti apie savo tikybą, o ne apie tavo politiką ir jis, išgirdęs tokią tavo ir tavo merginos atsakymą, pasakytų, kad jums desimtos klepkos galvoj truksta.

Taip pat yra ir tada, kada eina kalba apie politiką. Kas nors moki žinoti, kokias tu politiškas pažiūras turi, o tu jam atsakai, kad "aš katalikas." Tas tavo politiškos nei kiek neparodo, parodo tikrai tavo tikėjimą. Kitaip sakant, su tavim negalima susišnekėti, nes tave klausia, ką tu mėgsti, o tu atsakai "valgiau kopūstus."

Klerikalais vadinasi palitiska partija, katalikystė gi yra ne politika, bet tikyba. Klerikalai vadinasi tas, kuris nori, kad kunigai būtų vadovais ne tik bažnyčioje, bet kad jie būtų būsais ir politikoje ir visame kame. Ar gerai būtų, jeigu kunigai įsivertint politikoje ir svietiškuose reikaluose? Negerai. Neku kunigai mėgina bosauti su parapijų turtu, su pinigais ir iš to kyla dideli nesupratimai ir net muštynės parapijose. Parapijonys yra visų katalikų, bet ta taipgi parengti baliu, nuo kurieni moki, kad kunigas bosauti ant parapijos pinigų, o kiti nori, kad žmonės per savo trustistus kontroliuotų svietiską parapijos politiką. Vieni yra klerikalai — tie, kurie nori kunigo viešpatavimo svietiškuose reikaluose. Kiti gi nėra klerikalai, nors ir vieni ir kiti yra katalikai.

Tas aiškiai parodo, kaip netinka kataliko vardas politikoj. Klerikalų vardas nepatinka kunigams, nes tas vardas parodo jų užmačias, jų tikslus. Todėl jie ir kovoja prieš tą vardą, o nori prisidengti politikoj katalikystės vardu. Taip darė ir farizėjai, nukryžiuojusie Kristų. Bet išmanantieji katalikai turėtų apsaugoti tikybą nuo šitų politikierių plovčiaus.

Parapijonas.

IS MINNEAPOLIS, MINN.

Lietuvių judėjimas. — T. M. D. reikalai. Čia gyvena mažas skaicius lietuvių, tai todėl, turbūt, ir visuomenė mažai ką apie juos žino. Sulgys apskaitliavimu čia bus apie 30 šeimynų, o pavienių gal bus apie du syk tiek, bet pavieniai labai nepastovūs: didžiama jų parvažiuoja rudenį nuo ukių; pabuvę kiek, vėl važiuoja į girias, iki pavasario, — ir taip jie suka, kai bitės apie avilį.

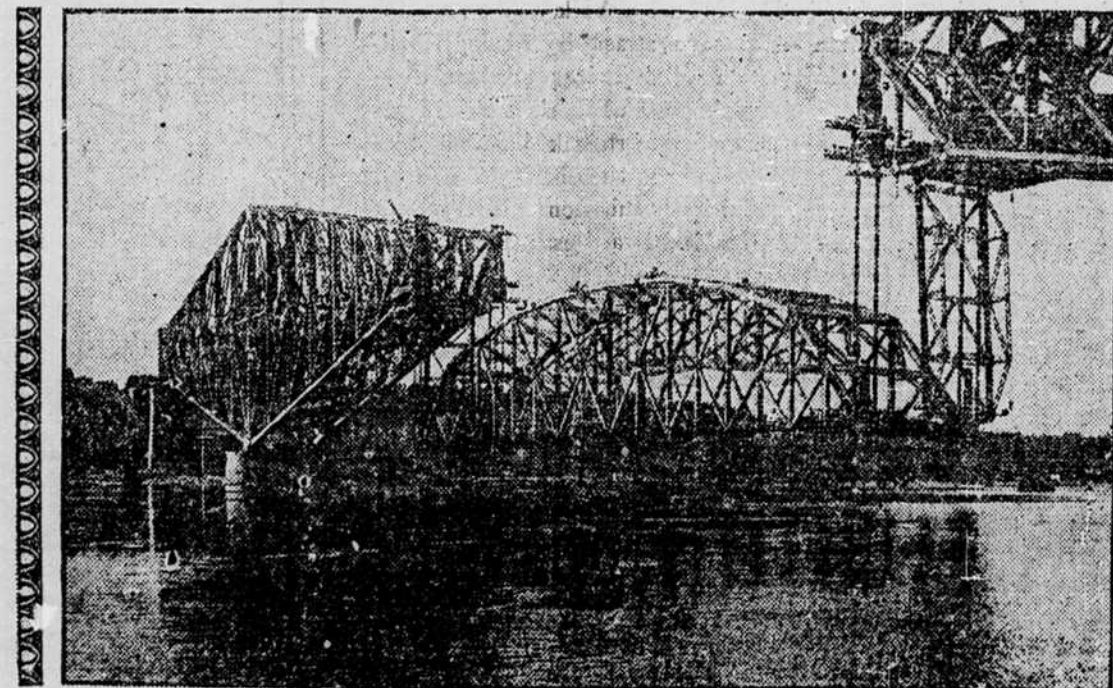
Tie, kurie yra apsigyvenę pastoviai, tai irgi labai išsiskirstę tarpe suvirš 365,000 miesto gyventojų. Todėl jiems nėra paranku susieiti ir kaimyniskai pasišnekėti.

Nežiūrint tokių kliūčių ir neparamkumų, visgi jie darbuojasi kiek galėdami, — labiausiai naujai badaujančių lietuvių brolių: tai pareičiaisi parengdami kokių lietuvišką vakarą, ar balių ir atiduodami visą pelną, tai aukų paranka nukentėjusiems nuo karės lietuviams.

Tik laike tokių vakarų lietuvių turi progą susieiti kruvon. I tokius balius atsilanko lietuvių ir iš kaimyniskų St. Paulio miesto, kuriame lietuvių bus apie tiek pat, kaip ir Minneapolis.

Čia jau nuo senai buvo susitvėrusi TMD. 10-ta kuopa. Nors ši apsvietos Draugija darbuojasi ir darbuojasi, išleisdama visokių naudingas knygas lietuvių visuomenės labui ir dalina dykai visas išleistas knygas savo nariams, bet mūsų m. sto kuopa neatkreipė atydos į taip svarbų darbą, ir buvo kaip ir apsnudus: jos nariai nekurie darbuojasi kitose draugijose, o kiti vėl apleido miestą.

Tai gi kuopa kaip ir visai buvo pakrikusi. Bet dabar vėl atbunda. Paskutiniame savo susirinkime, spalio 7 d. perskaitėta organe Centro valdybos žinias ir prezidento Zimanto atsišaukimas, kuriame nurodoma, kad T. M. D. pasiėmė ant savo pečių labai didelį ir nandingą darbą — išleisdama mūsų visų mylimo rašytojo Šerno Raštus. Taigi ir čia pradėta šis tas veikti. Tuoju net muštynės parapijose. Parapijonys yra visų katalikų, bet ta taipgi parengti baliu, nuo kurieni moki, kad kunigas bosauti ant parapijos pinigų, o kiti nori, kad žmonės per savo trustistus kontroliuotų svietiską parapijos politiką. Vieni yra klerikalai — tie, kurie nori kunigo viešpatavimo svietiškuose reikaluose. Kiti gi nėra klerikalai, nors ir vieni ir kiti yra katalikai.

VIENAS IS DIDŽIAUSIŲ TILTŲ.

Per Šv. Lauryno upę ties Montreal, Kanadoje, neseniai užbaigė statyti naują tiltą, kuris yra vienas iš didžiausių pasaulio tiltų. Įdomu tas, kad vidurinę jo dalį pastatė ant krašto, o paskui išvežė upm ir pakėlė viršun, kaip ir paveikslėlis tai parodo.

per visą laiką, kol jis yra kaimiškas, žemišką rojų, — o jį kaip skurdot, taip ir skurdot ir jums niekas nieko nedavė, taip ir neluos, kol patis neįsistatė sau tų gėrybių dagauti. O išmokti galima tikrai per apšvietą, per mokslą, o ne per šukavimą, rėkavimą, arba pjovynes.

Neduriams socialistams toks kalbėtojo pasakojimas nepatiko. Jie mėgino diskusijas užvesti ir savo prakalbas laikyti, bet kalbėtojas juos greitai sustabdė: sako, jeigu norit klausyti, tai klausite, o aš atsakysiu, o jeigu ne — tai geriau tylėkit. Buvęs.

PI—ius.

IS RACINE, WIS.

Atėjus ilgiems rudens vakarams, visi čionykščiai lietuvių smurdo prie darbo: vieni rengia tėtus, kiti stengiasi surengti naudingas su gerais pamokymais—prelekcijas; tretieji lankosi vakarines mokyklas.

S. L. A. 100 kuopa pirmutinė davė gerą pavyzdį kitoms draugijoms. Rėgia prelekcijas ant 20 d. ir 27 d. spalio, "Union Hall" svietinė vakarais. Prelekcijos bus iš Lietuvos istorijos ir apie abelą namų Hygieną. Lektoriai bus iš Chicago. Spalio 28 po paskaitų bus linksmas, draugiškas vakaras 1.30v. po piet.

Broliai ir sesutės, žinokite, kad šitos paskaitos tai yra geriausia apsvieta suaugusiam žmogui ir kuopa rengia jas tam tikslui, kad visiems būtų proga išgirsti tiesos žodį ir įgyti naudingų pamokimų.

M. Kusparaitis.

IS HAVERHILL, MASS.

Prakalbos. Spalio 14 d. čia atsiuvo prakalbos, kurias surengė Tėvynės mylėtojų Draugija. Kalbėtojai buvo pp. M. Salčius ir J. Strimaitis — "Atėities" rektorai iš Bostono.

P. Salčius kalbėjo trumpai apie Lietuvos tautos praeitį; apie dabartinį jos padėjimą ir apie tai, ko galima Lietuvai tikėtis ateityje. Kalbėtojas turėjo skubiai grįžti Bostonan, tat ir savo prakalbą užbaigė greitai.

J. Strimaitis kalbėjo apie 3 valandų laiko. Nežiūrint to, publika užsilakė ramiai ir klausėsi su atyda. Šisai kalbėtojas pasvėntė daug laiko aiškinimui apie Tėvynės Mylėtojų Draugiją: jos mieriūs, darbus ir jos vertę. Kalbėjo taipgi apie lietuvių partijas, apie kryžiečius, kurie Dievo žodį nešė Lietuvon atgalo kardu, degindami ir teriodami Lietuvą. Minėjo dar apie Inkviziciją ir Baltramiejus Naktį. Sulgys kalbėtojo nuomonės, visa tai buvo klerikalizmo prabociai, kurie vardan katalikybės platino vardan katalikystės nekurie kunigėliai norėty išplatinti savo galybę — klerikalizmą.

Jis prisiminė taipgi ir apie socialistus. Jis sakė maždaug taip apie juos: Broliai, lietuvi! Atvažiuoja čia pas jus nekurių kalbėtojų, prikamba žmonėms vieni kitiems, pridaž auk-

so kalmus, žemišką rojų, — o jį kaip skurdot, taip ir skurdot ir jums niekas nieko nedavė, taip ir neluos, kol patis neįsistatė sau tų gėrybių dagauti. O išmokti galima tikrai per apšvietą, per mokslą, o ne per šukavimą, rėkavimą, arba pjovynes.

Neduriams socialistams toks kalbėtojo pasakojimas nepatiko. Jie mėgino diskusijas užvesti ir savo prakalbas laikyti, bet kalbėtojas juos greitai sustabdė: sako, jeigu norit klausyti, tai klausite, o aš atsakysiu, o jeigu ne — tai geriau tylėkit. Buvęs.

IS OMAHA, NEBR.

Dar apie "Pasaulio Laisvės Parodą". Paėmęs į rankas laikraštį "Lietuva", (num. 41-mą), užtėmėjau joje dvi korespondencijas iš Omahos, Nebr. Perskaitęs jas, didžiai nusistebečiau, pamatęs kokis didis skirtumas yra tarpe jų. Pirmoje korespondencijoje tu-las p. V. J. S. tiesiog ar nežino, ką pats rašo, arba nori vien tik apšmeizyti kiekvieną lietuvių viešą pasirodymą tarpe svetimtautių. Antroje gi koresp. p. "Skaitės" gan teisingai apibriežia, kaip dalykai atsiuvo.

Paziūrėkime, kame teisybė. Iš p. V. J. S. aprašymo, galima matyti, kad arba jis nežino, kaip apšmeizyti kiekvieną lietuvių viešą pasirodymą tarpe svetimtautių. Antroje gi koresp. p. "Skaitės" gan teisingai apibriežia, kaip dalykai atsiuvo.

Paziūrėkime, kame teisybė. Iš p. V. J. S. aprašymo, galima matyti, kad arba jis nežino, kaip apšmeizyti kiekvieną lietuvių viešą pasirodymą tarpe svetimtautių. Antroje gi koresp. p. "Skaitės" gan teisingai apibriežia, kaip dalykai atsiuvo.

Paziūrėkime, kame teisybė. Iš p. V. J. S. aprašymo, galima matyti, kad arba jis nežino, kaip apšmeizyti kiekvieną lietuvių viešą pasirodymą tarpe svetimtautių. Antroje gi koresp. p. "Skaitės" gan teisingai apibriežia, kaip dalykai atsiuvo.

Paziūrėkime, kame teisybė. Iš p. V. J. S. aprašymo, galima matyti, kad arba jis nežino, kaip apšmeizyti kiekvieną lietuvių viešą pasirodymą tarpe svetimtautių. Antroje gi koresp. p. "Skaitės" gan teisingai apibriežia, kaip dalykai atsiuvo.

Paziūrėkime, kame teisybė. Iš p. V. J. S. aprašymo, galima matyti, kad arba jis nežino, kaip apšmeizyti kiekvieną lietuvių viešą pasirodymą tarpe svetimtautių. Antroje gi koresp. p. "Skaitės" gan teisingai apibriežia, kaip dalykai atsiuvo.

Paziūrėkime, kame teisybė. Iš p. V. J. S. aprašymo, galima matyti, kad arba jis nežino, kaip apšmeizyti kiekvieną lietuvių viešą pasirodymą tarpe svetimtautių. Antroje gi koresp. p. "Skaitės" gan teisingai apibriežia, kaip dalykai atsiuvo.

Paziūrėkime, kame teisybė. Iš p. V. J. S. aprašymo, galima matyti, kad arba jis nežino, kaip apšmeizyti kiekvieną lietuvių viešą pasirodymą tarpe svetimtautių. Antroje gi koresp. p. "Skaitės" gan teisingai apibriežia, kaip dalykai atsiuvo.

Gerai jam būtų, kad užsimintų kitokių darbų, o ne šmeizytų laikraščiuose kiekvieną lietuvių viešą dalyvavimą tarpe svetimtautių.

Kabinėtis prie klerikalų be reikėtų priežasčių, tai "meškos patarnavimas". Negalima nieko smerkti vien todėl, kad tas yra klerikalų daroma. Kas stengias Lietuvai gerai daryti—tai yra gerai, ar tai darytų klerikalai, ar tautininkai, ar socialistai. Kada eina apie Lietuvos gerovę, mes visi turime būti tik lietuviai. Ne kiekvienas kunigas yra klerikalas ir ne kiekvienas, kuris stotasi save patrijotą yra patrijotas. Kalbant apie mūsų koloniją reikia pripažinti, kad vietinis kun. Jonaitis yra didžiai pasidarbavęs ir darbuojasi lietuvių vardo pakėlimui.

Aks-Ar-Ben'ietis.

IS BROOKLYN, N. Y.

Iš Scenos sryties. Bazaras. Spalio 1 d. Vitkausko dramatiška trupla (Brooklyn Dramatiška Dailės Draugija) turėjo pirmą šio sezono teatrališką perstatymą. Vaidino 4 aktų Andrejevo dramą, "Mūsų Gyvenimo Dienos."

Veikalo turinys atasko to vardui, nes nupiešia Rusijos gyvenimą prieš Rusijos revoliuciją. Ypač aiškiai jis piešia ruvi studentijos ir inteligentijos gyvenimą. Gaila, kad šio vietos neleidžia čia išdėstyti jo turinio.

Publikos šiam vakare atsilankė apie 600 ypatų. Vakaras nusisekė kaip medžiagiškai, taip ir iš artistiškos pusės, nes p. Vitkauskas gerai ji buvo scenai pri-ruošęs, tinkamai roles padalinęs ir gerai lošęs išlavinęs.

Šios žiemos sezono p. Vitkauskas, kaip teko girdėti, žada pastatyti dar du veikalus: dramą "Girių Karalius" ir Gordinio mistiškai-dramatišką pasaką "Setonas", kurioje atvaizdinama, kaip "Setonas" (velnias), beklaudomas po pasaulį, surado rubėžių tarp dangaus ir žemės: kaip jis, prisitarnęs prie dangaus vartų, norėjo su Dievu pasikalbėti ir kaip jis gudriai prašė Dievo, kad leistų jam bent keletą minučių danguje pasivažtyti.

"Setonas" loš 1 d. gruodžio, tuojau pasibaigus Amerikos Lietuvių Tautinės Sandomos seimui, kuris, kaip žinome, atsiuvo 20-30 d. lapkričio New York. Lošėjai mena, kad delegatai, pailę nuo politiškių sunkių darbų, turės gerą progą nuraminti savo įtemptus nervus.

Talkininkų, arba Aliantų didelės bazaras prasidės 24 d. lapkričio ir tęsis bent 19 dienų, t. y. beveik iki Kalėdų. Lietuvių Cent. Komitetas, išgavęs tamė bazare lietuviams skyrių, stropiai rengiasis prie jo. New York apylinkėse tautininkai ir "katalikai" susitaisi dalyvauti bazare išvieno ir išrinko koalicijinį komitetą lietuvių skyriaus vedimui.

Šio komiteto pirmininku yra p. Burneika (tautininkas), sekretorium p. Strumskis (katalikų veikėjas), kasierium kun. Petkus, finansų sekretorium p-nia Venciuviene.

Pas Stasys Šimkus, prigelbstant p. Strumskui, rengia bazarui didelį chorą iš kokių 200 ypatų ir lavina šokių grupę atlikimui bazare, Lietuvių Dienoj, kelių lietuvių tautiškių šokių ir žaidimų. Bazaras atsiuvo Grand Central Palace "Svetainėse, prie 46tos ir Lexington ave. gatvių.

Bl—nas.

IS NEW YORK, N. Y.

Amerik. Liet. Tautinė Taryba. Po ilgų ginčų galutinai susior-ganizavo Amerikos Lietuvių Tautinė Taryba, kurios valdybon išrinkta: prezidentu—Petras Vil-montas iš New Yorko; vice-prezidentu—Vladas Leščinskas iš Newark, N. J.; išidinku—Vincas Ambrozevičius iš ten pat; susis-sekretorium—K. Karpavičius iš New Yorko ir fin. sekretorium—Pijus Norkus iš Brooklyn. Pre-sos ir finansų komisijos bus išrinktos vėliaus.

Kaip girdėti, tai žada kilti nesmagumų todėl, kad p. V. Jan-kauskas neliko išrinktas prezidentu. Nekurie tuom neužnandinti: Pr—ta.

Žinios Žinėlės.

Amsterdam, N. Y.

— Vietinė 144-ta TMD. kuopa šiam sezonui surengti teatrą, iš kurio pusė pelno skiriamą TMD. Centro izdų Šerno Raštų leidimo fondan, o kita pusė Lietuvos Neprigulmybės Fondan.

Kenosha, Wis.

— Vietinė "Birutės" draugija, sakoma, nupirko už \$500 Antro-sios Laisvės Paskolos bondsų. Spalio 14 d. čia tapo užmuš-as ant geležinkelio Juozas Alkma. Velionis turėjo apie 34 metus amžiaus, priklausė prie šv. Benedikto draugijos.

Cicero, Ill.

— Vietinė lietuvių socialistų kuopa paskyrė \$25.00 varymui agitacijos už socialistų tikięty čionykščiuose amerikų rinkimuose. Lietuviai darbininkai klausinėja, kiek ta kuopa paskyrė varymui agitacijos, kad jų ločna tėvynė Lietuva įgytų laisvę.

Coal Center, Pa.

— Spalio 11 d. mirė Juozapas Kriščiūnas. Velionis buvo 45 metų amžiaus, nevedęs ir paėjo iš Pasvintinio par. Št. Jilij pavieto, Kauno gub. Prie jokios draugystės neprigulėjo. Plates-nės žinias gali suteikti velionio brolis P. Kriščiūnas, Box 388, Coal Center, Pa.

Kenosha, Wis.

— Kun. A. Balinskas praneša, kad kun. Slavyno paragintas Milwaukee diecezijos vyskupas buvo savo laiku paskelbęs virose bažnyčiose "Lietuvių Dieną." Dabar sužinota, kiek tas davė pelno. Pasirodo, kad Milwaukee diecezijoj tuomet surinkta \$10,473.85. — Bet nedaug buvo tokių kunigų, kaip kun. Slavynas, kitose diecezijose.

Bridgeport, Conn.

— Am. Liet. Tautinės Sandomos apskritys Connecticuto valstijoj, laike savo susivaziavimo, atsiuvusio šiamė mieste, paskyrė Lietuvos Neprigulmybės Fondan \$25.00.

Eiffingham, Ill.

— Čia mažas miestelis — apie 5,000 gyventojų. Jokių dirbtuvių nėra. Yra didelės mokyklos Fotografijos ir "Photo Engraving." Jose yra ir vienas lietuvis — J. Sutkaitis. Kas žingeidauja tokiomis mokyklomis, galė-dų dalyvauti bazare išvieno ir išrinko koalicijinį komitetą lietuvių skyriaus vedimui.

Wilkes Barre, Pa.

— Lietuvių Ukėsų Klubas, pirmiausia buvusis pašalpine organizacija, dabar persioorganizavo ir užims tiktai politiką. Jis rūpintis, kad i vietines miesto vietas patektų ir lietuviai, nes iki šiolie lietuvių balsais i tas vietas įsiriogindavo daugiausiai lenkai.

Bridgeport, Conn.

— Policija užgriebė vietinė Socialistų kuopos knygas, antspaudą ir visas popieras, nurodant sekretoriaus V. Pėstinyno. Pėstinynas nenorėjo stoti kariūmenėn ir paskui pabėgo. Policija jį dabar gauda. Dar kratas ir pas kelis Pėstinyno draugus. Kuopa tuom tarpu negali atsiimti savo knygy.

Brooklyn, N. Y.

— Anot "V. Liet." pranešimo, čia atsirado lietuvis, kuris išradęs labai įdomų submariną, arba narlaivį. Anot išradėjo, šisai jo narlaivis turės naujas prietaisus pasinėrimui. Jis jau buk buvęs ir išbandytas Maine upėje; buk išbuvęs po vandeniu 3 valandas ir nuplaukęs 30 mylių. Savo pravarde išradėjęs nes nenoris viešai garsinti.

Apžvalga.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 24th day of October, 1917, as required by the act of October 3, 1917.

SVETIMTAUČIŲ SPAUDA IR CENZURA.

Sulyg naujo įstatymo, visi svetintaučių kalbomis einantieji laikraščiai turi paduoti krason vertimus ty visų straipsnių, kuriuose kalbama apie Suvienuytų Valstijų valdžią, arba apie bile kokią tautą dalyvaujančią šioje karėje, apie jos politiką, tarptautinius atsinešimus, apie stovį ar vedimą karės, ar apie bile dalyką, kuris visa tai palyti.

Mēs pilnai pripažįstame, kad laike karės negali būti vietos neapžabotai agitacijai, kuri tankiai, arba didei blogy norų, arba per reišmanymą, keikia interesams visos šalies. Šalie interesų vedimas yra pavestas žmonių išrinktai valdžiai. Jos privalumas yra tuos žmonių interesus saugoti. Ji užtai atsako. Ji todėl ir turi teisę kontroliuoti visas tas įjegas, kurios gali arba gera, arba bloga žaliai padaryti.

Laikraštija yra didelė įjega, nes ji nustato žmonių mintį. Vienas geras laikraštis gali suteikti šaliai daugiausia naudos, negu keli puikai kariumenės. Bet iš kitos pusės, vienas blogas laikraštis, rankose neįsimintingo arba nesąžiningo agitatoriaus gali padaryti šaliai daugiau bėdies, negu visas priešų korpusas.

Karės laiku tas ypatingai yra teisinga. Ir todėl joks sveikas protas negali reikalauti, kad karės laiku valdžia neturėtų jokios tiesos prižiūrėti laikraštijos tam tikrose rytuose.

Jeigu valdžia kontroliuoja milžiniškas armijas; jeigu ji gali kontroliuoti net tą, ką mes turime valgyti ar dėvėti — o tokią kontrolę ne tik pripažįsta, bet jos nei ir reikalauja ir radikalizacijos elementai, — tai yra sunku suprasti, kodėl tokiose atsitikimuose valdžia neturėtų tiesos kontroliuoti žmonių kalbos, ypač trint omenyje, kad blogas liežuvis tankiai buva atresnis už kardo asmenį, j pavojingesnis už kaulo šerį.

Bet iš kitos pusės tokia kontrolė privalo būti padaryta praktiškiausiu būdu, — be bereikalingo eikvojimo įjėgų kaip iš valdžios taip ir laikraščių pusės.

Mūsų manymu, dabartinis būdas svetintaučių laikraščių kontroliavimo yra toli gražu nepaprastai. Jis nepaengvina kontrolės darbo valdžiai, bet baisiai apseunkina laikraščius.

Laikraščiai privalo daryti vertimus, nešti našta extra išlaidų ir gaisinti brangų laiką. Tas nėra produktyvis darbas.

Valdžia turi užlaikyti žmones, kurie tuos vertimus skaitytų. Maža to. Ji turi taipgi užlaikyti žmones, kurie tuos vertimus palygintų su originalais. Kitaip kontrolė tik iš vardo būtų. Ir čia yra neproduktyvis darbas. Todėl negalima būtų pasakyti, kad šio laikraščio kontrolė būtų businesslike. Laikraščiai sykiu su valdžia turi panešti dvigubus iškašius ir dvigubai laiko sugaišinti. O tą patį galimai būtų atsiekti įteigiriu vietos cenzoriaus, ar cenzorių, kurie pažįsta svetimas kalbas. Nejaugi šios šalies valdžia turėtų būti bloga opinija apie septintą dalį šios šalies gyventojų svetintaučių kad ant jų visų užaėtų nepasitikejimo antstaudų ir cenzūros kontrolę pavestų tikrai amerikonomas, kurie dabar turi skaityti svetintaučių spaudos vertimus ir per savo pagelbininkus daryti palyginimus su originaliais straipsniais? Tai būtų labai menkas komplimentas svetintaučiams šios šalies piliečiams, — ir neužtarnautas.

Mēs manome, kad svetintaučių laikraščiai veltų turėti valdžios paskirtus reguliarius cenzorius, negu nešti tą finansinę našta, kuri neduoda jokios naudos nei valdžiai nei pačiam reikalui.

VISGI PRASYMUM RIMTUMŲ.

Numeryje 41-me mūsų atkreipėme klerikalų atydą į tai, kad an-

tagonizavimas Anglijos nepamatuotais įtarimais, buk ji užlaiko šnipus tarp lietuvių, kad tie darbuotų prieš Lietuvos nepriugulmybę, yra neįsimintinis darbas. Mēs nurodėme, kad tokia "diplomatiija" gali pasirodyti Lietuvai skriaudinga.

Stai ką į tai atsako "Draugas":

"Kuomet lietuvių katalikiški spauda šiandie reikalauja, kad lietuviški "šnipijada" būtų išvilkta aikštėn su visomis savo smulkmenomis ir paseknėmis, laisvamaniai kažkodėl tuo reikalavimu piktinasi.

"Antai liberalė "Lietuva" liepia mums tylėti. Jinai nori, kad katalikiški spauda paliautų rašius apie šnipų klausimą. Sako, toksai nuolatinis apie šnipus rašinėjimas galis pakenkti pačios Lietuvos atečiai. Girdi, rašinėjimas apie šnipus įzeidžia D. Britaniją. (Mūsų pabrakta "Liet.") Gi pastarosios žodis Lietuvos likimo klausime esąs svarbiausias.

"Neužginsime, kad D. Britanijos vyriausybės žodis gali daug svirti Lietuvos likimo klausime. Bet ar tai mes šandie turėtumėm tylėti apie šnipų veikimą mūsų tautoje? Ar tai mes turėtumėm leisti, kad kokios ten šalies lietuviai šnipai-agentai net viešai drumstų mūsų nesuteptą gyvenimą?"

Taip išvadžioja "Draugas." Mums išrodo, kad tokiu būdu polemizuojant, niekadoms negalima išrūti jokio klausimo. Nes anot to rusų pasakojimo — "Pop svojo — čort svojo"...

Mēs neįsireiškėme, kad klerikalai, arba kas kitas "tylėtų" apie šnipus. Atpenk, mūsų pasakėm: Gerai, tegul rašo. Mēs nesakėm, kad "rašinėjimas apie šnipus įzeidžia D. Britaniją." Mēs sakėm, kad Anglija nebūtų "antagonizuojama netikusiu, nepamatuotu, tiesiog vaikščiu ir kvailiu būdu." Tokiais antagonizavimo būdais mes skaitome įtarimą, be tam tikrų prirodymų, buk Anglija esanti priešinga Lietuvos nepriugulmybei ir samdanti šnipus agitacijai prieš Lietuvos nepriugulmybę.

Juk iš to iškile visa "šnipų" istorija. Jeigu Anglija tokio miero sulyg Lietuvos neturi, tai nėra jokio pamato ir tiems "šnipams." Visa "šnipų" istorija yra išbudavota tiksliai ant to išvajoto (nes neprirodyto) spėjimo, kad Anglija esanti priešinga Lietuvos nepriugulmybei. Atmesk šitą spėjimą ir visas "šnipijados" burbulas truksta.

Tautininkų jauni ir karšti veikėjai — kaip K. Šliupas ir Simkus — padarė didelę klaidą, ant tokio spėjimo statydami "šnipijados" rumus. Bet klerikalų pauda, kaip "Draugas" ir "Darbininkas", pasigavę tuos spėjimus, išvarė šnipijados bokštus net iki padangių ne sykį atvirai tvirtindami, kad "Lietuva išstatyta ant turgaus," kad "Lietuva pardavinėjama Anglijai," tartum Anglija būtų didžiausias Lietuvos priešas.

Tame, o ne paprastame rašyme apie šnipus, ir yra antagonizavimas Anglijos, — viešpatijos, kuri neturi jokių išroka-vimų Lietuvai kenkti, bet kurios interesuose greičiaus gali būti Lietuvai pagelbėti.

Stai kadėl mes kvietėme ir kviečiame tuos, kurie privalo būti ATSAKOMAI lietuvių visuomenės nuomonės išreikškėjais, su didesniu apsigalvojimu gvil-denti ir vesti svarbius lietuvių reikalus.

Laikraštis, kuris imasi reikšti visos savo sriovės nuomonę ir podrag vesti tautos reikalus, yra rolėje advokato, ginančio savo kliento teises prieš pasaulio teisumą. Jis privalo skaitytis su kiekvienu savo žodžiu, su kiekvienu žingsniu, kad "nesupeizuoti" visos bylos. Advokatas pats asmeniškai nuo tokio "suepizavimo" gal ir nenukentės, bet nukentės jo klientas. Tautos politikoj laikraščiai yra tautos advokatai. Nesvarbu, kas su

advokatais bus, bet svarbu, kad jų klientas — Lietuvių tauta — per jų savo bylos įpraktikų pasaulio teisime.

Stai kodėl rimtumas ir didis atšargumas yra būtini. Stai kodėl netinka savo oponento mintis į viršų kojimis verst.

LAISVĖ RUSIJOJ.

"Rusioj dabar, po socialistiška tvarka, yra mažiau laisvės, negu buvo po autokratiška valdžia, — sako S. Harper, profesorius Chicagos universiteto, tik ką pagriziusis iš Rusijos. Socializmas, anot Harperio, kaip jis apsirėiskia šiadien Rusioj, nėra demokratija.

Prof. Harper jau nuo ilgų metų tankiai važinėja Rusioj ir yra pripažintas kaip žinovas Rusijos reikalių.

KOKI TIE LENKAI KOMEDIJANTAI...

Dar lenkai negavo nepriugulmybės, jau bovinasi su ja, kaip tas vaikas ant medinio arkluko. Stai lenkų laikraščiai praneša, kad "Lenkijos Viešpatijinė Lyga" buvo išsiuntusi "protestą" prieš tai, kad rusai paskutiniu laiku buvo pradėję eiti linkui Lembergo, Galicijoj (Kornilovo ofensyvas).

Tasai lenkų "protestas" skamba sekančiai:

"Pradėjimas rusų ofensivo (užpuolimo) prieš Centralines viešpatijas ant Galicijos fronto grėsia pavojum lenkų tautai, kuriai jau rusų valdžia pripažino nepriugulmybės teisę. Nors aktai 5 d. lapkričio ir deklaracija 30 d. kovo nepaženklina apskelbtos Lenkų karalystės rubežių, tai vienok negalima abejoti, kad toji karalystė apima taipgi ir Galiciją.

"Spirimasi rusiškos armijos linkui Lvovo yra ne kas kitas, kaip Rusijos pasikėsinimas užgriebti naujas žemes. Tai yra aktas prieš lenkų tautą. Kaip galima tai suderinti su trukšmingu apskelbimu, kad Rusija pripažįsta Lenkijai teisę žinoti nusprendimo apie savo likimą? Kaip tas suderinti su iškilminiu obalsiu "jokių aneksijų"?"

Tikri komedijantai tie lenkai! Jie mano, kad dar kare nepasibaigus jau rusai neturi teisės nei vokiečių mušti ant jų žemės, kuri priklauso Austrijai. Jeigu jie būtų to paties ir nuo vokiečių pareikalavę, kad tie nemuštų rusų ir išsineštų iš Lenkijos, tai dar bent būtų šiek-tiek senso.

LENKAI VĖL RĖKIA LIETUVOS.

Lenkų "Norodovo" Susivienijimo organas Dziennik Związkowy patalpino sekančią žinią:

Vilniuje tapo išleistas sekančias pranešimas:

Lenkų besiveriančios viešpatijos reikalus išstumė pirmon vieton — jos busiančios rubežių klausima. Šisai apsirėiskimas privertė lenkiškus gaivalus Lietuvoje suėti kruvon po vardu Norodovų Kliubo ir sutverti tūlą, bendrą politišką platformą, kuri galutinai tapo priimta sekančiam sekančijame:

"Persitūting, kad Lenkijos viešpatija galė. išvystyti didžiausias savo įjegas rubežiuose artimuose tiems rubežiuose, kurie buvo iki Lenkijos padalinimui; kad apie priklausomybę prie viešpatijos nulemia ne tik tai etnografiniai veiksniai, bet lyginai ir istoriškos tradicijos, o taipgi ir noras bei palinkimas visuomenės — tai ant istoriškos Lituvos plote iškyla naujas politiškas susigrupavimas, vardu "Klub Norodowy", kuris iš didumos žemių, sudarančių senoviską Lietuvą, stengsis sutverti vieną bendrą lenkų viešpatiją ant pamatų autonomijos atskiroms sudėtinoms jos dalims".

Klubas Norodovas turi savo atstovybę Lenkų Komitete Vilniuje ir, pradėdamas gyvenimą su obalsiais kiek tik galima stipriausio šujungimo Lietuvos su "Korona" (Lenkija), tikisi paramos nuo visų tautiškų [lenkiškų] gaivalų Lietuvoje.

Giliai persitikrins apie tai, kad tiktai susivienijimas Lenkijos su Lietuva, užtikrins lenkų viešpatijai įjėgą. Klubas Norodovas, stengiasi išnaudoti visas progas užmanifestavimui [apreiskimui] ir perdavimui savo politiškos minties ir vardan to kreipėsi prie kitų vietinių organizacijų su tikslu įgyti nuo vietinių gyventojų paramą nutarimui seiminio "rato" Krokave, kuris skelbia obalsį susivienijimo visų lenkiškų žemių į vieną nepriugulmingą viešpatiją. (Apie minėto "Rato" nutarimus Krokave mūsų jau buvome rašę "Lietuvos" numerij 39-me Red.)

Šiame reikale Klubas Norodovas paliepė savo nariams Lenkų Komitete paduoti užtvirtinimui sekančią rezoliuciją:

"Lenkų Komitetas Vilniuje (atstovai visų politiškių partijų Lietuvoje) karštai sveikina Seiminio Rato nutarimą iš 28 d. gegužio 1917 m. ir išreiskia persitikrinimą, kad atnaujinta Lenkijos viešpatija apims taipgi istoriškas Lietuvos žemes."

Tarnaudamas bendram lenkiškam reikalui, Klubas Norodovas kreipiasi prie visų politiškių organizacijų Lenkioj, prašydamas prisijūti jam visokių informacijų ir medžiagos, taipgi "literatūros", o taipgi išnaudoti, an tikslui kiekvieną pasi-taiknčią progą.

Stai ką lenkai daro! Dabar bene bus aiškiau suprasti ir veiklumą tokių organizacijų, kaip Amerikoniška "Sarmatia Association."

Nenoroms čia mums prisimena, kad kuomet lenkai, įsirioginė į pačią Lietuvos sirdį, galanda peilius, idant pakirsti Lietuvos paskutines gyklas, mes, lietuviai, vieni kitus už gerklų griebiamo. Matyt Dievas atėmė paskutinį unciją proto — ypatingai tiems, kurie turi pretensijas arčiausiai prie tų Dievo malonių stovėti. Negi lietuviai nesusi-pras?

NORI SEIMO.

Iš įvairių kolonijų pasigirsta balsai, reikalaujanti suaukimo visos Amerikos lietuvių Seimo užbaigimui sriovinių barnių ir nustatymui bendro plano kovai už Lietuvos laisvę.

Ypatingai stiprus reikalavimas yra Rochesterio, N. Y. Lietuviškų Draugijų. Girdėti panašių balsų ir iš Connecticut bei Massachusetts valstijų.

Nekurie laikraščiai nelabai tam britaria, nes nesitiki gerų pasekmių. Vienok toki balsai yra naudingi. Jie gal greičiaus prablaivins protus mūsų vadams.

IŠEJO IŠ SPAUDOS

Jules Verno veikalas, "Vilavos Akyvaizdoje," išverstas Lietuvių kalbon. Kaina \$1.00. Tuojaus užsakymus siųskite į "Lietuvos" Administraciją: 814, W. 33rd. St. Chicago Ill.

HOTELYJ.

Nedidelio miestelio hotelyj buvo sustojęs nakvynėn keleivis. Ant rytojaus, užsikėles apiepietus, keleivis buvo baisiai piktas ir, atėjęs į hotelio ofisą, pradėjo barti klerką:

—Ar aš vakar neprašiau tavęs, kad mane priklutum anksti iš ryto, kad galėčiau pagauti tran-kinį, ką išėina septyniuose is ryto? Kodėl manęs neprikėlei, a?

—Negalėjau — teisinasi klerkas. —Kodėl negalėjai? —Pats tik-ką dabar užsikėliau. Keleivis iš piktumo nuspojė ryto, keikdamas tokią puikią hotelio tvarką.

"Padarytas Vokietijos" — toks buvo ženklas dedamas ant didesnės dalies prekių čia Amerikoje. Dabar, Dėdė Samas mena, kad ir Aidoblistų (I. W. W.) agitacijos ir streikai — taip pat yra "Made in Germany," t. y. daromas už vokiškus pinigus. Todėl valdžia visus Aidoblistų lyderius suareštavo.

MARGUMYNAI.

KODEL ROOSEVELTAS NEKALBĖJO APIE LIETUVĄ.

Chicago, Ill. — Gerb. Redakcija: — Anuo laiku — dar gegužio mėnesij, — buvau rašęs ex-Prezidentui Rooseveltui didei Lietuvos reikalui, kaip kad ir keletas kitų Chicago veikėjų, kaip pamenu iš "Lietuvos" pranešimo, buvo tuomet tame pačiame reikale rašę.

Atsakymas užsigulėjo Northwestern Universiteto raštinėj ir tik nesenai mane pasiekė. Jis trumpas, bet žingeldus. Stai jis lietuvių kalboj:

Mano mielas Mr. Kasputis: Aš nepaminėjau Lietuvos [pirmam straipsnyj Metropolitan Magazine, birželio mėn. 1917m.] todėl, kad aš neturiu žinios apie tai, kas tikrai yra sumanyta kaslink Lietuvos. Aš manau, kad delei istoriškų priežasčių aš prijungiau Lietuvą prie Lenkijos. Sirdingai jūsų, T. Roosevelt.

Nuo to laiko, kaip viršminėtais laiškais atkreipta gerb. Rooseveltto atydą į Lietuvos reikalus ir lietuvių politiškus reikalavimus, pulkininkas jau niekadoms neaplenkia Lietuvos, kalbėdamas ar rašydamas apie naują Europą, busiančią po karės.

Viršminėtas pulk. Rooseveltto laiškelis parodo, kaip baisiai mūsų propaganda yra silpa. Ar nebūtų geriau, jeigu nors dešimtą dalį to laiko ir energijos, kurią pas mus išieškoja ant tarp-savinių ginčų, būtų sunaudota tinkamai propagandai tarp Amerikonų?

C. Kasputis.

VILKO APETITAS.

Philadelphia, Pa.—Gerb. Redakcija: — Nekurie mūsų veikėjai bovino mus, pasakodami, kad "rimti" lenkai jau atsiskė nuo Lietuvos ir jos su ne-reikalauja; kad tik maža dalis lenkiškų šovinistų dar Lietuvos prijungimo reikalauja.

Visa tai yra netiesa. Lenkai kaip turėjo, taip ir turi vilko apetitą; kaip svajojo, taip svajuoja apie Lenkiją "od morza do morza" (nuo jurių iki jurių). Mūsų laikraščiai turėtų daugias atydos atkreipti į tą pavojų. Lietuviai negali miegoti, jeigu jie nenori vieną gražų rytmetį atsibusti jau lenkų glėbyje.

Visos lenkų partijos reikalauja Lietuvos prijungimo prie Lenkijos. To reikalauja lenkų klerkalai, lenkų tautinės partijos, net ir socialistai.

Lenkų laikraštis "Noród Polski" oficialis organas Lenkų Rymo - Katalikų Susivienijimo ir nuėjo, keikdamas tokią puikią Amerikoje, štai kaip, pavyzdžiui, apie tai rašo:

"Baltiko pakraščiai priklausė Lenkijai — taip išsireiškė Rooseveltas, nesenai laikydamas prakalbą New Yorke [Toj prakalboj Rooseveltas reikalavo ir Lietuvai "mažiausiai autonomijos" Red.]. Jis reikalavo didelės ir nepriugulmingos Lietuvos su visu Baltiko pakraščiu. —Mūsų pareiga yra reikalauti visų lenkiškų žemių, kurios priklausė prie senovės Lenkijos. Tas reiskia, Vokiškosios dalies, į kurią įeina vakarinė ir rytinė Prūsija [Rytinė Prūsija yra Prūsų Lietuva. Red.], Poznaniaus ir Šliazko (Silezijos) provincijos, taipgi Šliazkas Austrijoj, rusiškąjį Lenkiją, Volynius, Podolius, Poliasius, Baltstogę ir dar toliaus net iki Smolenskui, Mohilevui ir Černihovui... Ukraina privalo būti prie Lenkijos prijungta ir duota jai autonomija su locnu parlamentu, federališka-me rvyšje su Lenkija. Taip pat visos Lietuvos gubernijos, kurios turi neabejotiną didumą lenkų gyventojų, privalo būti prijungtos prie Lietuvos."

Stai ką lenkai ne tik svajoja, bet ton linkmėn jie ir dirba be paliovos. Jie Lietuvą gaus, jeigu mes nemanoma, arba — tik tarp savęs pesimės. Didį valanda atėjo Lietuvos gyvenime. Žiurėkim, kad jos neprimiegume!

Bajoras.

GERAS PASIDARBAVIMAS.

Lehigh, Mont. — Gerb. Redakcija: — Siūnciu jums iš-karpi iš anglų laikraščio "Windham Leader," kuriame tilpo straipsnis antgalvij "Lithuania — a Seperate Nation." Gal bus žingaidu "Lietuvos" skaityto-jams.

G. Ol—kas.

Šisai straipsnis prasideda sakinių "The Poles and others are calling Lithuanians "Our People" (Lenkai ir kiti vadina Lietuvius "mūsų žmonėmis"). Toliaus eina paaiškinimas, kad lietuviai, laike karės pradėjo smarkiai darbuotis atgavimui savo laisvės, kuria jie pirmiaus džiaugėsi. Stai, kaip po to rašoma:

"Lietuvių kaimynai dėjo didžiausias savo pastangas su-mazinimui Lietuvos galybės, ypatingai gi lenkai, kurie mė-gina pertikrinti Amerikos pre-są su pagelba savo įtekmingų vyrų, kad tokios tautos, kaip lietuviai, nėra, kad lietuviai yra tie patys, kaip ir lenkai ir kad lietuviai, turi sykiu su lenkais gyventi. Lenkai taipgi savinasi, kaip savo locnas da-laikraštij "The Bee" ir viršmi-nėtas padėkavonės laiškas. Kad nijas. Todėl Amerikos žmo-nėms meduota progos išgirsti daugias informacijų kaslink

lietuvių, nes Amerikos pre-sa buvo neteisingai painfor-muota."

Paaiškinus trumpai apie lietuvių pračių ir apie dabartinius Lietuvos rubežius, straipsnis ba-giasi užreiskimu, kad "Lietuva geidžia laisvės — ir dar daugiau, ji nori pasiliuosavimo nuo kitų tautų įtekmes."

Panašios rusišs straipsnelij reikia kuodaugiausia Amerikos laikraščiuose.

DEKAVOJA LIETUVIAMS.

Omaha, Neb. — Gerb. Redakcija: — Mačiau, kad "Lietuvos" num. 41-me buvo dvi ko-respondencijos apie dalyvavimą vietinių lietuvių "Pasaulio Laisvės Parodoj." Viena buvo teisinga, kitą tulas p. V. J. S. nu-peikia lietuvius ir ypatingai mane. Su juo, žinoma, aš nesiginčysiu. Bet ar tasai lietuvių dalyvavimas buvo pasekmingas, ar ne ir ar jis atnešė lietuviams bėdį, ar ne, apie tai, tegul geriaus pasako patis tos parodos rengėjai.

Nesenai aš, kaip lietuvių sky-riaus organizatorius, gavau se-kančią oficialį pranešimą-padėką nuo tos didelės parodos rengėjų (paduodu lietuvių kalbon išver-tus).

Rev. Geo. Jonaitis, 5408 So. 32nd St. Omaha, Neb.

Madison kun. Jonaitis:—

Vardan "Knights of Ak-Sar-Ben" parodos komiteto aš noriu išreikšti jums mano tikrą padėką ir širdingą atjautimą už puikias pastangas (splendid efforts), apreikštas iš-jų-sų pusės, pastatant mūsų pa-rodąj gražią Lietuvos Flo-atą (vežimą) Jūsų Float buvo gražus, o išreikšta ja-me mintis daug prisidėjo, prie apšvietimo mūsų žmonių min-ties kaslink baises kentėjimo, per kurį jie (lietuviai) dabar pereina.

"Aš noriu pasveikinti jus su puikiu pasiekimu, kurį jūs (lietuviai) turėjote su šiuo Floatu (išsėdytu vežimu). Su pagarba,

Lev. H. Hoffmann.

Šis to bus aišku, kad ne visi yra tos pačios nuomonės, kaip p. V. J. S.: Pagalios, teisybę pa-sakius, lietuviai toje parodoje dalyvavo ne tam, kad patikiti p. V. J. S., bet kad atkreipti Ame-rikonų atydą į Lietuvą ir jos vargus. Šitas paskutinis tikslas buvo pasiektas, kaip apie tai liu-dija platus aprašymas anglų laikraštij "The Bee" ir viršmi-nėtas padėkavonės laiškas. Kad tas galėjo nepatikti p. V. J. S.—tam tikru, bet tas turi mažiau-svarbos. Kun. J. Jonaitis.

ROOSEVELTAS, LIETUVA
IR LAIKRASČIAI.

Cleveland, Ohio.—Gerb. Redakcija:—„Lietuvos“ 41-me numerį paminėjote apie Teodoro (ne Tado, kaip per klaidą parašėte) Roosevelto prakalbą New York'e, kurioje pulk. Rooseveltas paminėjo ir apie Lietuvą, reikalaudamas jai bent autonomijos.

Kokį svarbų turi žodžiai tokio žymaus Amerikos veikėjo ir politikos, kaip T. Rooseveltas, galima suprasti iš to, kad turbūt nebuvo tokio laikraščio Amerikoje, kuris būtų nepaminėjęs jo prakalbą ir nepadavęs jo plianų. Nekurie laikraščiai padirbo net „Naujos Europos“ žemėlapius su „Naujos Europos“ plano. Situose žemėlapiuose yra parodyta ir Lietuva, kaip ji turi būti po karę.

Clevelando laikraštis „Cleveland Press“ įdėjo tokį žemėlapi. Lietuva jame parodyta kaip nauja, neprigulminga višpatija. Jos rubežiai parodyta sykiu su latviais.

V. S. Jokubynas.

KASLINK PILIETISKŲ
POPIERŲ.

Chicago, Ill.—Gerb. Redakcija:—Aš turiu išsiimęs pirmas pilietiškas popieras 1908 metuose. Norėdamas būti pilnu piliečių, ar aš galėčiau dabar gauti ir antras, t. y. paskutines popieras, ar gal reikės man vėl imti pirmas popieras?

Ar galima sujieškoti dabar mano tėvukus, kurie prieš karę gyveno Lietuvoje, Kauno gub., Varnių miestelyje?

Pran. Vasiliauskas.

Tamista turite imti pirmas popieras antru sykiu. Sulyg federalių įstatymų, pirmos popieros yra geros ant 7 metų nuo laiko jų išėmimo.

Sulyg žinių kokias mes turime, Suv. Valstijų valdžia dabar pertraukė susinešimus su Vokietija ir užimtos per ją šalimis. Jeigu jie būtų išbėgę į Rusiją, tai ten galima būtų jų pajieškoti per „Lietuvių Balsą“, Sapern, per reulok, No. 9-9 Petrograd.

B. K. Balutis.

„VOKIŠKA TVARKA“
LIETUVOJE.

Geležinė vokiečių ranka drėčia smaugia Lietuvos gyventojus, kaip tą galima matyti iš pranešimo, tilpusio laikraštyje „Kownoer Zeitung“ (Kauno Ceitunga). Jisai rašo:

„Pagal padavimų karinės vokiečių valdžios Lietuvoje, rekvizuojami del Ob-Osten karinės administracijos Lietuvoje visokie jėgai, grynai ir mašytai nuo pat jų suvalymo. Rekvizuojami visi jėgai, bulvės, burokai, pašaras, šiaudai vaisiai ir uogos.

„Javus apvaldo karinė vokiečių valdžia Lietuvoje. Visokie javų valymas, sunaudojimas, pardavimas turi būti su valdžios žinia. Kiekvienas ukininkas javų, šieno ir vaisių valymą būtinai turi pradėti laiku, kartu būtinai turi saugoti produktus. Pradėti javus pjauti be rašiško leidimo užginta, taipgi užginta pirkti, parduoti, arba kitoki būdu juos sunaudoti.

„Nupjovus javus, reikia juos vežti ir kulti paskirtu laiku ir paskirtas vietas, kur jie bus saikuojami. Bus išduota nurodymai ir paliepimai kiek varotai, kiek skėlai palikti ir tt.

„Nepildantieji jų paliepimų bus baudžiami. Jų jėgai be atlyginimo bus paimti ir be to dar dviem metams kalėjimui bus baudžiami. Apart atėmimo javų ir be bausmės kalėjimui, dar jiems bus pinigine bausmė iki 10,000 markių.

Iš to pranešimo jau ir dabar matyti, kad vokiečių valdžia laiko Lietuvos žmones tik kaip bernus: jų padarykit, o mes viską paimsim ir patys pasakysim, kiek ir ko jums reikia, kad badu nepastiptute. Kitais žodžiais tariant, vokiečių valdžia dabar įvedė la socialistišką suvėdymą.

ŠLIUPAS APIE BULOTĄ.

Andrius Bulota, pargrįžęs iš Amerikos Petrogradan, laikė tenais paskaitą apie Amerikos lietuvius. Tie, kurie turėjo progą girdėti p. Bulotą čia, Amerikoje, šitaip Lietuvių organizacijos ir veikėjas, gali nusimanyti, kad ir apie Amerikos lietuvius p. Bulota tikią pat teisybę pasakys.

Gera, kad kaip sykis tuom laiku Rusijoje pasitaikė Dr. Jonas Šliupas, kuris per „Lietuvių Balsą“ atitaiso Bulotos „taškus“. Šitas Šliupo straipsnis, manome, bus žingeidus ir mūsų skaitytojams paskaityti. Jis rašo sekančiai:

„Perskaitęs žinutę „L. B.“ num. 53-me apie p. Bulotos paskaitos turinį nelabai nustebau, nes kaip Amerikon atvykęs jis juodino Europos lietuvių žmones ir įstaigas, taip galima buvo laukti, kad namon sugrįžęs, jis nemazdaus dergs Amerikos lietuvių žmones ir įstaigas. Man neskaudė, kad p. Bulota manęs nepamiršo ir del savęs nieko nerasiūciau, bet kad jis šmeižia Amerikos lietuvių visuomenę, tai jau nedovanotina, tai jau ne klaida, bet tikslus kerštas ir juodas šmeižtas.

„Amerikos lietuvių, nutolę nuo Lietuvos, visuomet nielaukia laukia svečių ir tėvynės, tikėdamiesi, kad atvykę pas juos naušvies tėvynės gyvenimo pulso tvakšėjimą. Sulaukę p. Grigaičio, apsiriko (1906 m.), Atvykūn. Alsausks su kun. Tumu—ir nedaug laimėta buvo, nes tuodu kaip kunigu, tik kunigine politika pasirupino. Apiešink Dr. Basanavičius su p. Yčū, jau daugiau dalykų buvo nušviesta, nes tiems rūpėjo kelti mokslo, tautos pakilimo dalykai. Bet vis dar amerikiečiai nepasitenkino, nes ir kunigai ir pastarū du svečių buvo dešiniųjų ar bent redag nuo dešiniųjų tebuvo vidurin nukrypė. Ir aš tada pats sakydavau: kad pat bulotus Dumos atstovas p. Bulota atvažiavotų, bene Amerikos lietuvių gautų suprasti, kas ištikrųjų veikiama tėvynėje ir kokios ateities tėvynėi galima būtų pranašauti.

„Atkako p. Bulota, lydėjo jį net p. Žemaitė. Neiškenčian, vykau New Yorkan taip garsiu svečių nebrvelių pamatyti ir pasitarti, kaip čia tėvynės reikalus geresnėn pusėn pakreipus. P. Žemaitė — sena žmona, mažai apšviesta, nedaug ką teiznanti, bet ne pretensijų priežinijos neturinti, jeigu ką rašė, tai gyvenimo vaizdelius piešė realiai, taip kaip jos geroje širdyje ir vaizdingoje dvasioje atspindėjo; Amerikoje gi užėmė pag Bulotus ir imaitės vietą... Žmonės ją mylėjo visur, tik apgailestavo, kad pasirinkusi buvo taip netikusią tarnybą. P. Žemaitė už tokį pagailėjimą pyko, ir laikraščiuose užuot ko kito tiesiog visiems „išgraus“ pasakė. Nekitaip, tik — „išgraus“ pasakė. Jos kalbos budavo įdomios, o kartais tik savo novelės atpasakodavo, ir tie kelionės galop jau kartais krisdavo koks nepadorus žodelis tiems, kurie ne su socialistais eina.

„P. Bulota pirmu kartą pasimatant, jau aiškiai teršė Petrapiolio Centralinį Kor... ir šiaip žmones, jam nepatinkamus, ir iš pačnykų matyti buvo, kad jam netiek Lietuvos reikalai rūpi, kiek Rusijos; rodo, jis gynėsi, kad nesąs socialistas, bet kviečiamas buti nepartijiniu, teisinio negalys nėsą jo kelionė socialistai apmokėję esą, o jis grąžinti jiems išlaidi neturįs iš ko. Ir taip esant, juk butų galima buvo basilikti teisingam visiems, draugų visiems. Tai vienok ne p. Bulotos budas. Jo budas visus kirsinti, erzinti, užgaulioti, taip jgrso visiems (net daugelini socialistų), kad laukiama buvo su išsilgimu ta diena, kada p. Bulota grįš ten, iš kur atėjęs buvo, beje Rusijon. Ne mano dalykas, kiek kefonė išlaidi reikalavus, nors Amerikos lietuvių iomis

įdomavo, matydami svečius tik geresniuose viešbučiuose viešint, man rūpi tik tas darbas, kurį p. Bulota dirbo.

„Be tautininkų ir katalikų fondų, yra ir socialistų fondas (nors p. Bulota ten skelbė, kad tai nepartijos esą!), kurin p. Bulota pasikinkė tarnauti. „O kodėl tiesiog nesiuntė surinktus pinigų Lietuvon?“ — Męs dar neturime Lietuvoje nepartijinio fondo, ir jis bus netrukus sudarytas, todėl dabar vyks eis į Bostono nepartijinių fondų, atsakė p. Bulota. Tiesa, nepersenai juk ir išdygo „Grudas“, dar jis nedaug kuo pasižymėjęs, ar gal nespėjęs pasižymėti. Gera, kad p. Bulotai pasisekė bent 35,000 dolerių surinkti, tai gal kiek tų pinigų teks ir „Globai“, kuri juk neturi klerikalinių dėmių, nors kartais ir biblijas įteikia tiems tremtiniais, kurie jų reikalauja. — o kuri taip labai pašalpos pinigų reikalinga yra.

„Lietuvių natūjkynuose buvo socialistų taisyti susirinkimai, kuriuosna ejo visoki lietuvių, įdomaudami išgirsti p. Bulotą ir pamatyti p. Žemaitę. Tad ir pinigų daugiausia sudėjo katalikai ir tautininkai, nes socialistų lietuvių Amerikoje maža yra (apie 1600 L. S. Sąjungoje, o jiems prijaunčią gal bus apie 2000). Bet syki išgirdę p. Bulotos kalbą, nežinau, ar lietuvių beėjo antra kartą. Kodėl?

„P. Bulota peizavo Lietuvių Draugiją Rusijoje už klerikalizmą ir pinigų aikvojimą. Jis tikėjo, kad Draugija tik ražončius, skaplierius ir maldaknyges te duodanti tremtiniais, o pinigais vargšus maža tešelpianti; jeigu kuriam ir duodanti kiek, tai reikia, kad kunigas paludyty, ar jis ištikimas esąs katalikas; o jau bedievis ar socialistas niekašs nieko negalys laimėti, jei bent jis apsimetų kataliku. Intelligentai irgi aprupinami esą nepalyginamai didesniais pašalponis negu prasti darbininkai, kurie už teikiama pašalpą juk ne duonos negali nusipirkti. Iš sudėtų pašalpos pinigų esą steigiamos mokyklos, Yčio gimnazijos ir t. t., o juk mokyklų ir šiaip Rusijoje esąs užtenkamas skaičius ir jas lankydamas liet. jaunuomenė galint tinkamai apšviesti. Pašalpos pinigai esą aikvojami inteligentams sanatorijoms steigti, kaip ana Jafte, kur 32,000 rublių buvė išmesta... Viskas esą globoje kunigų ir tokių nelabėlių, kaip Yčas, bar. Silingas, kun. Tumas ir kiti. Tik, rasi, šnekėdamas apie kun. Alsauski, p. Bulota gal turėjo kiek tiesos, nors ir jo darbai Voroneže nebuvo tikroje šviesoje pastatyti, mėsai kun. Alšau' s ne visur bloga darba atliks yra — be jo nei bendrabučiai nebutų laiku iš Vilniaus išsiknauję, nei mergaičių gimnazija nebutų įsteigta buvusi, suprantame, kad jis kaip aršūs katalikas negalėjo laisvesiems žmonėms patikti. Tečiaus šiandien matau, kad „Saulės“ mokyklos ir kursai Lietuvos ateičiai yra naudingos istaigos, o ne stačiai kenksmingos, kaip p. Bulota tikrino.

„Be Europos lietuvių darbų, p. Bulotai emė kltuti ir Amerikos lietuvių darbai. Jam nepatiko, kam lietuvių ten pilietybės padierius ima—juk tuo jie išsižada Lietuvos... Mat p. advokatas nežinojo, kad su prisieka ten businiejai ukėsi tik caro valdžios turėjo išsižadėti, o ne Lietuvos! Nepatiko jam net Liet. Atstatamo Bendrovė, kuri p. Bulotai išrodė busianti didelė šmėkla, vamyprys, kurs kraują surls Lietuvos žmonių; mat, netinka, kad patys lietuvių jneš Lietuvos kapitalą! O kad tuos kapitalus jneš žydai, vokiečiai, lenkai, rusai ar kiti, na — tai bus gera; mat — jie gali buti vertelgomis, o lietuviui reikia likties tik „proletariu“. Kaip šuo nis korė ant Liet. Atstatymo Bendrovės, taip pat darė ir su kitais šelpimo fondais, ypač katali-

kų fondų, kirs 20% savo įeigos teikė politikos reikalams, Viskas, ką lietuvių darė laisvei išgauti Washington'e, ar tai katalikai ar tautininkai, — nesą nek sudiluso dvileikio verti, nes tik Rusijos socialistai duosią Lietuvai ir maistą ir šviesą ir laisvę. (Tikiu, kad jau šiandien ir pačiam p. Bulotai bus paaiškėję, kiek laisvės mums ir kitiems ne rusams Rusijos socialistai panaudės duoti).

„Taip kampaniją vedant, suprantama, kad ne rožėmis buvo takai kloti Bulotai. Amerikoje buvo Liet. Draugijos d. k. n. š. įgaliotinis p. St. Simkus, kuris Waterburyje stojo į disputus su p. Bulota ir atrodinėjo jo priešiškaių neteisumą. 1916 m. birželio mėn. pradžioje Pittsburg'e Lietuvių Amerikoje Susivienijimas laikė seimą ir, kada p. Bulotienė įdavė prašymą, kad duoty pinigų jos užtaraujamam reikalui, toji įstaiga — nors labdarybės reikalams labai palanki — atsisakė duoti. Vakarė, kada p. Bulota kalbėdamas paprastu sau budu, vėl kalbėjo, kas jam ant seilės parėjo, aš pats viešai turėjau pasakyti, kad tokiu ardyumo apaštalui doras lietuvis neapleis mokslo paduoti, už ką pėniau atsakymą: „Rusijoje yra vienas Puriskevicius, o Šliupas Amerikoje — tai kitas.“

Ir kas gali pritari p. Bulotai, per akis netiesą kalbančiam? Užkliuvo jam ir Amerikos Centralinis Komitetas n. n. k. š., kurs po Lietuvių Dienos, kuri davė apie 200,000 dol., laiko sekretoriją New York'e prie 5-tos ave, 320, ne iš pinigų Lietuvių Dienos surinkty, bet ir dabar iš dosnių amerikony ir šiaip žmonių gaunamų; juk nebus sekretorijato, neateis nė pinigų! Juk nevisi gali keliauti ir už keliamą bei šmeižimą gauti aukas ir algas! Butinai reikalingas netik aukoms rinkti toks sekretorijatas New York'e, bet tuo labiau sekretorijatas Washington'e, kurs rūpinis mūsų tautos politikos reikalais. Sveiko proto žmogui tai aišku!

„Kad tautininkų „Gelbėjimo Fondas“ visus pinigus, kiek surinko, pasiuntė Europon, to jei bent tik p. Bulota nežino; reikėjo pirm grįžtant, į kasininko knygas dirstelti! Ten jis butų radęs, kad ir komitetas jokių algų neima, bet davanai dirba, ir tad nebutų drįsęs tvirtinti, kad kažkas ten „pripildo sau kišėnius.“ Nors aš pats katalikų fondo knygų nemačiau, bet neabejoju, kad ir jie sukybėmis neužsimia. P. Bulota nereikalingai kitus vagina! O gal jis turį vogimų išrodymų? Na, prasmė juos atidengti viešai!

„Galiop pridursiu, kad p. Bulota Amerikoje save keistai susirinkimuose persistatydavo. Ne užmirdavo visiems viešai pasakinti: „Aš, Andrius Bulota, — prisiekusis advokatas, dar ir armijoje buvęs oficerium, Dumos atstovas, aš Bulota — ir tas kas.“ Tiesa po tiek įsivesdinimo titulu tinka vietelė ir tas kuli! Tati juk ir Amerikos lietuvių laikraščiai pastebėjo ir lietuvių juokėsi, kiti kvatojo net pilvus susiėmė.

„Tad ir ejo žmonelės tų dyvy pažiūrėti... „Tai štai kaip mums, Amerikos Lietuviams, atrodė apsilankymas p. Bulotos. Rašau sina ir et odio. Svarst kite patiesos pripasakojo ir kiek jis gali norėti tiesos pasakyti apie Ameriką tiems, kuriuos dergė svetur.“ J. Šliupas.

„Tad ir ejo žmonelės tų dyvy pažiūrėti... „Tai štai kaip mums, Amerikos Lietuviams, atrodė apsilankymas p. Bulotos. Rašau sina ir et odio. Svarst kite patiesos pripasakojo ir kiek jis gali norėti tiesos pasakyti apie Ameriką tiems, kuriuos dergė svetur.“ J. Šliupas.

„Tad ir ejo žmonelės tų dyvy pažiūrėti... „Tai štai kaip mums, Amerikos Lietuviams, atrodė apsilankymas p. Bulotos. Rašau sina ir et odio. Svarst kite patiesos pripasakojo ir kiek jis gali norėti tiesos pasakyti apie Ameriką tiems, kuriuos dergė svetur.“ J. Šliupas.

„Tad ir ejo žmonelės tų dyvy pažiūrėti... „Tai štai kaip mums, Amerikos Lietuviams, atrodė apsilankymas p. Bulotos. Rašau sina ir et odio. Svarst kite patiesos pripasakojo ir kiek jis gali norėti tiesos pasakyti apie Ameriką tiems, kuriuos dergė svetur.“ J. Šliupas.

„Tad ir ejo žmonelės tų dyvy pažiūrėti... „Tai štai kaip mums, Amerikos Lietuviams, atrodė apsilankymas p. Bulotos. Rašau sina ir et odio. Svarst kite patiesos pripasakojo ir kiek jis gali norėti tiesos pasakyti apie Ameriką tiems, kuriuos dergė svetur.“ J. Šliupas.

„Tad ir ejo žmonelės tų dyvy pažiūrėti... „Tai štai kaip mums, Amerikos Lietuviams, atrodė apsilankymas p. Bulotos. Rašau sina ir et odio. Svarst kite patiesos pripasakojo ir kiek jis gali norėti tiesos pasakyti apie Ameriką tiems, kuriuos dergė svetur.“ J. Šliupas.

„Tad ir ejo žmonelės tų dyvy pažiūrėti... „Tai štai kaip mums, Amerikos Lietuviams, atrodė apsilankymas p. Bulotos. Rašau sina ir et odio. Svarst kite patiesos pripasakojo ir kiek jis gali norėti tiesos pasakyti apie Ameriką tiems, kuriuos dergė svetur.“ J. Šliupas.

„Tad ir ejo žmonelės tų dyvy pažiūrėti... „Tai štai kaip mums, Amerikos Lietuviams, atrodė apsilankymas p. Bulotos. Rašau sina ir et odio. Svarst kite patiesos pripasakojo ir kiek jis gali norėti tiesos pasakyti apie Ameriką tiems, kuriuos dergė svetur.“ J. Šliupas.

„Tad ir ejo žmonelės tų dyvy pažiūrėti... „Tai štai kaip mums, Amerikos Lietuviams, atrodė apsilankymas p. Bulotos. Rašau sina ir et odio. Svarst kite patiesos pripasakojo ir kiek jis gali norėti tiesos pasakyti apie Ameriką tiems, kuriuos dergė svetur.“ J. Šliupas.

ventojų, o visas Vokietijos turtas siekė apie 30 milijonų doliarų. Tais laikais Anglija pervirsijo Vokietiją išdirbystėje žalos geležies, plieno, medvilnės ir vilnonių materijų. Vokietijai stokavo geroro koksėnės anglies, be kurios negalima padaryti gero plieno, o be plieno Vokietija nesitikėjo išvystyti didelės išdirbystės.

Bismarkis gerai tą suprato. Prieš jį buvo du keliu: arba pasilikti taip, kaip Vokietija buvo — nedidelė viešpatija be įtekėnės didžiam pasauliui, arba išauklėti dvi kares ir su ginkly pagelba išplėsti nuo Austrijos plotus su anglies laukais, o nuo Prancūzijos tas provincijas, kurios yra turtingos geležies kasyklomis.

Šitą planą Bismarkis išdėstė Prusijos karaliui ir visą Vokietiją perorganizavo į didelį karišką laigerį. Armijos vadams ir oficierams jis pasakė, kad „svarbiausiu Vokietijos bizniu tuom tarpu turi būti karė.“ Tai yra jo tikri žodžiai.

Bismarkis buvo geležinio budo ir geležinės rankos žmogus. Jis nepakentė nei mažiausio pasipriešinimo, bet tuom pačiu laiku jis, kur reikėjo, panaudavo ir argumentus. Šiais argumentais jis pertikrino Vokietijos lyderius ir veikėjus, kad karė — tai pelningiausias biznis.

Jo argumentai buvo tokie: žemdirbystė amesai tikiai šestą procentą; išdirbystė dirbtuvėse — šimtą procentą; bankinis biznis atnes dešimtą procentą; bet karė, kaip biznis, kaip investicija, turėtų atnešti tūkstantį procentų.

Taigi jisai pirmiausiai apskelbė karę Danijai. Iš jos jis išlėšė dvi provincijas — Šlezvigą ir Holšteiną. Tas davė Vokietijai priešių prie Šiaurės jurių ir davė pręga vėliau padaryti Kielo kanalą. Šitas „biznis“ su Danija davė Vokietijai daugiau negu 1,000 procentų. 1866 metais jis apskelbė karę Austrijai, užgriebė turtingas anglies plotus ir šitas „biznis“ su Austrija atnešė Vokietijai daugiau negu 5,000 procentų.

Po to Bismarkis suplanavo savo svarbiausį žygį, kad išlupti nuo Prancūzijos plotus turtingus geležies kasyklomis. Bet Prancūzija karės nenorėjo. Vokietijai buvo reikalinga surasti koki nors prieikabė, kad karę pradėti. Bet jokios tokios prieikabės nebuvo. Bismarkis pats savo „Atsiminimuose“ vėliau prisipažino, kad jis sufašavo Prancūzijos imperatoriaus telegramą taip, kad išrodyty, jog ne jis, bet Prancūzija pradėjo 1870 metų karę.

Užbaigus šitą karę, jis išplėšė iš Prancūzijos vieną bilijoną doliarų aukst ir, apat to, dar didesnę grobį — dvi turtingas Prancūzijos provincijas, Elzasą ir Lotaringiją.

Tuomet Vokietija, išplėsi iš savo kaimynų anglies ir geležies laukus, galėjo pradėti gero plieno išdirbystę. Didelės plieno dirbtuvės tapo įsteigtos, kuriose išdirbėta plieninės plytos Hamburg-American ir Bremeno linijų laivams, o taipgi ir milžiniškos kaulolėms, kurias Vokietija pristatino visam pasauliui, bet daugiausia sau.

„Iš trisdešimts metų Vokietija pralenkė Angliją pirmiausiai geležies išdirbystėje, paskui plieno išdirbystėje, paskui chemiškų produktų išdirbystėje. Aišku, kad ir karė su Prancūzija 1870 metais davė Vokietijai mažiausiai 10,000 procentų pelno.

Tuomet Vokietijos kariški pasisekimai, kaip degtinė, apsupo visą Vokietijos vietą tautai, galios žmonėms. Vokiškas aficieras tapo didvyriu akys Vokietijos vyrų ir Vokietijos moterų. Armija, puėmė iš savo rankas Faterland kontrolę. Net drauginiame, privatiskame gyvenime aficieras buvo pirmo vietoj, — jis buvo lyderis. Laikė vakarienių ir bankietų, kas ejo pirmoj eilėj ir užimdavo pirmiausiajį pagarbos vietą prie stalo? Ne visuomenės veikėjas, ne universiteto profesorius, ne garsus poetas, raštininkas, ar artistas, ne bankierius ar fabrikantas, bet kariškas.

„Aš pats, — sako N. D. Hillis, — buvau mieste Koelne ant bankietų, kuris tapo ant cėlos valandos sušikytas, todėl kad pulkininkas negalėjo pulti. Pagalios atstovavimai ar-

mijos surasta paprastas kareivis, kuris su bankieto vedėju užėmė svarbiausią vietą prie svečių stalo.“ Pasigėrusi militarizmu, Vokietija pavirto nuo rubežiaus iki rubežiaus vienas, istisas kariškas lageris. Vokietijos obalsiu tapo: „Tegul Belgija išdirbinėja turtus, — nes juos užgriebsim!“ Prancūzija tepa garsius paveikslus, audžia šilkus, išdirbinėja daimantus — Vokietija gali juos išplėsti.“ „Tegul Anglija krauna turtus — mes iškelisime juodą plėšikų vėliavą ant savo submarinų ir užgriebsime juos turtus.“ „Ką Vokietija daro — viskas yra teisinga.“

Tokiais obalsiais vedama, Vokietija per šiuos ilgus metus rengėsi prie naujos plėšikų ekspedicijos. Siuoni sykiu šitas tautų razbaininkas turėjo išsidirbs daug didesnius planus — užsimanyta apvaldyti ir po savo kojomis pakloti visą Europą; o kas valdo Europą, tas valdo ir visą pasaulį. Ir štai rugpjūčio 1 d. 1914 metų apsiginklavęs iki dantų, šisai razbaininkas dar syki norėjo parodyti, kad „Vokietijos svarbiausias biznis yra karė.“

Štai yra priežastis, kuri šią karę pagimdė! Štai yra priežastis, kodėl visas pasaulis — net ir ramiausios tautos — stojo kovon! Pasaulis, stodamas prieš Vokietiją, nusprendė Vokietijai parodyti, kad karė nėra „pelningiausias biznis“, bet paprasta razbaininkystė, nuo kurios Vokietija turi syki ant visados atsprasti. Kol tos lekcijos Vokietija negaus, tol pasaulis neturės ramybės.

Štai yra priežastis, kuri šią karę pagimdė! Štai yra priežastis, kodėl visas pasaulis — net ir ramiausios tautos — stojo kovon! Pasaulis, stodamas prieš Vokietiją, nusprendė Vokietijai parodyti, kad karė nėra „pelningiausias biznis“, bet paprasta razbaininkystė, nuo kurios Vokietija turi syki ant visados atsprasti. Kol tos lekcijos Vokietija negaus, tol pasaulis neturės ramybės.

Štai yra priežastis, kuri šią karę pagimdė! Štai yra priežastis, kodėl visas pasaulis — net ir ramiausios tautos — stojo kovon! Pasaulis, stodamas prieš Vokietiją, nusprendė Vokietijai parodyti, kad karė nėra „pelningiausias biznis“, bet paprasta razbaininkystė, nuo kurios Vokietija turi syki ant visados atsprasti. Kol tos lekcijos Vokietija negaus, tol pasaulis neturės ramybės.

Štai yra priežastis, kuri šią karę pagimdė! Štai yra priežastis, kodėl visas pasaulis — net ir ramiausios tautos — stojo kovon! Pasaulis, stodamas prieš Vokietiją, nusprendė Vokietijai parodyti, kad karė nėra „pelningiausias biznis“, bet paprasta razbaininkystė, nuo kurios Vokietija turi syki ant visados atsprasti. Kol tos lekcijos Vokietija negaus, tol pasaulis neturės ramybės.

Štai yra priežastis, kuri šią karę pagimdė! Štai yra priežastis, kodėl visas pasaulis — net ir ramiausios tautos — stojo kovon! Pasaulis, stodamas prieš Vokietiją, nusprendė Vokietijai parodyti, kad karė nėra „pelningiausias biznis“, bet paprasta razbaininkystė, nuo kurios Vokietija turi syki ant visados atsprasti. Kol tos lekcijos Vokietija negaus, tol pasaulis neturės ramybės.

Štai yra priežastis, kuri šią karę pagimdė! Štai yra priežastis, kodėl visas pasaulis — net ir ramiausios tautos — stojo kovon! Pasaulis, stodamas prieš Vokietiją, nusprendė Vokietijai parodyti, kad karė nėra „pelningiausias biznis“, bet paprasta razbaininkystė, nuo kurios Vokietija turi syki ant visados atsprasti. Kol tos lekcijos Vokietija negaus, tol pasaulis neturės ramybės.

Štai yra priežastis, kuri šią karę pagimdė! Štai yra priežastis, kodėl visas pasaulis — net ir ramiausios tautos — stojo kovon! Pasaulis, stodamas prieš Vokietiją, nusprendė Vokietijai parodyti, kad karė nėra „pelningiausias biznis“, bet paprasta razbaininkystė, nuo kurios Vokietija turi syki ant visados atsprasti. Kol tos lekcijos Vokietija negaus, tol pasaulis neturės ramybės.

Štai yra priežastis, kuri šią karę pagimdė! Štai yra priežastis, kodėl visas pasaulis — net ir ramiausios tautos — stojo kovon! Pasaulis, stodamas prieš Vokietiją, nusprendė Vokietijai parodyti, kad karė nėra „pelningiausias biznis“, bet paprasta razbaininkystė, nuo kurios Vokietija turi syki ant visados atsprasti. Kol tos lekcijos Vokietija negaus, tol pasaulis neturės ramybės.

Štai yra priežastis, kuri šią karę pagimdė! Štai yra priežastis, kodėl visas pasaulis — net ir ramiausios tautos — stojo kovon! Pasaulis, stodamas prieš Vokietiją, nusprendė Vokietijai parodyti, kad karė nėra „pelningiausias biznis“, bet paprasta razbaininkystė, nuo kurios Vokietija turi syki ant visados atsprasti. Kol tos lekcijos Vokietija negaus, tol pasaulis neturės ramybės.

Štai yra priežastis, kuri šią karę pagimdė! Štai yra priežastis, kodėl visas pasaulis — net ir ramiausios tautos — stojo kovon! Pasaulis, stodamas prieš Vokietiją, nusprendė Vokietijai parodyti, kad karė nėra „pelningiausias biznis“, bet paprasta razbaininkystė, nuo kurios Vokietija turi syki ant visados atsprasti. Kol tos lekcijos Vokietija negaus, tol pasaulis neturės ramybės.

Štai yra priežastis, kuri šią karę pagimdė! Štai yra priežastis, kodėl visas pasaulis — net ir ramiausios tautos — stojo kovon! Pasaulis, stodamas prieš Vokietiją, nusprendė Vokietijai parodyti, kad karė nėra „pelningiausias biznis“, bet paprasta razbaininkystė, nuo kurios Vokietija turi syki ant visados atsprasti. Kol tos lekcijos Vokietija negaus, tol pasaulis neturės ramybės.

Štai yra priežastis, kuri šią karę pagimdė! Štai yra priežastis, kodėl visas pasaulis — net ir ramiausios tautos — stojo kovon! Pasaulis, stodamas prieš Vokietiją, nusprendė Vokietijai parodyti, kad karė nėra „pelningiausias biznis“, bet paprasta razbaininkystė, nuo kurios Vokietija turi syki ant visados atsprasti. Kol tos lekcijos Vokietija negaus, tol pasaulis neturės ramybės.

Štai yra priežastis, kuri šią karę pagimdė! Štai yra priežastis, kodėl visas pasaulis — net ir ramiausios tautos — stojo kovon! Pasaulis, stodamas prieš Vokietiją, nusprendė Vokietijai parodyti, kad karė nėra „pelningiausias biznis“, bet paprasta razbaininkystė, nuo kurios Vokietija turi syki ant visados atsprasti. Kol tos lekcijos Vokietija negaus, tol pasaulis neturės ramybės.

Štai yra priežastis, kuri šią karę pagimdė! Štai yra priežastis, kodėl visas pasaulis — net ir ramiausios tautos — stojo kovon! Pasaulis, stodamas prieš Vokietiją, nusprendė Vokietijai parodyti, kad karė nėra „pelningiausias biznis“, bet paprasta razbaininkystė, nuo kurios Vokietija turi syki ant visados atsprasti. Kol tos lekcijos Vokietija negaus, tol pasaulis neturės ramybės.

Štai yra priežastis, kuri šią karę pagimdė! Štai yra priežastis, kodėl visas pasaulis — net ir ramiausios tautos — stojo kovon! Pasaulis, stodamas prieš Vokietiją, nusprendė Vokietijai parodyti, kad karė nėra „pelningiausias biznis“, bet paprasta razbaininkystė, nuo kurios Vokietija turi syki ant visados atsprasti. Kol tos lekcijos Vokietija negaus, tol pasaulis neturės ramybės.

bių, Lietuvos senovės daiktų ir šiaip kokių Lietuviškų daiktų, kurie jų nuomone būtų tinkami. Susikite tiesiog K. K-tui šiuo adresu: LITHUANIAN CENTRAL WAR RELIEF COMMITTEE, 320 Fifth Ave., New York, N. Y. Su tikra pagarba, V. Vencius, C. K. Sekretorius.

LIETUVOS NEPRIGULMYBĖS REIKALUOSE.

Jeigu morim turėti Neprigulmingą Lietuvą, — turim del tos neprigulmybės ir darbuotis! ir, išties, tas klausimas jau nėra naujas, — Lietuvos Neprigulmybės Fondas jau tris metai kaip renka aukas Lietuvos Neprigulmybės išgavimo reikalams. To fondo valdyba nuolat klibina į kiekvieno lietuvių duris, maldaudama aukų. Bet klausimas, ar visi lietuvių tą klausimą išgirsta? Reikia pasakyti, kad tai tik labai mažas dalis lietuvių visuomenės šį reikalą supranta ir remia. Vos virš 4,000 dol. aukų tesurinkta. O Lietuvos Neprigulmybės reikalas yra begalo svarbus. Gal tame kltus, kad buvo žmonių, kurie trukdė aukų rinkimą, bet didžiojoje — tai mūsų pačių apsilėidimas, nesupratimas, ką su tomis aukomis galima atsiekti, kiek daug galima Lietuvos Neprigulmybės klausime kadir su menku skatiku nuveikti.

Svarbių darbų atlikimui yra daug, tik reikia pinigų. Neperšeni L. N. F., susitaręs su A.L. T.S., siuntė Washingtonan nuolatini sąv atstovą. Jis buvo labai ten reikalingas ir daug butų galėjęs Lietuvos Neprigul

DELEI "LIETUVIŲ DIENOS" AUKŲ.

Sekandios savaitės laikraščiuose bus paskelbta C. K.-to už visą laiką įneigto ir išlaidos.

I C. K.-tą ateina daug rūgų, jūmų ir "protestų" kas link "Lietuvių Dienos" pinigų. C. K.-tas tuos protestus verčia anglų kalbą ir siunčia Raudonajam Kryžiui. Patartina, kad tokias rezolucijas C. K.-tui siųstų anglų, o ne lietuvių kalboje, kad C. K.-tui neužimtų brangaus laiko jų vertimai. Butų dėl geriau, kad rezolucijos, kuriose reikalaujama išsiųsti Europon Lietuvių Dienos pinigus, būtų siunčiamos stačiai į Raudonąjį Kryžį.

C. K.-tas šiomis dienomis pasiuntė Washingtonan Raudonajam Kryžiui sekancio turinio laišką:

The Red Cross Society,
Washington, D. C.

Gerbiamieji: —

Jau tuo bus metai, kaip Suvienuytų Valstijų prezidento paskirtoj lietuviams dienon Amerikos lietuvių surinko apie \$200,000 ir intekė Raudonajam Kryžiui, kad pasiųstų juos Europon mūsų brolių bėdą, ligas ir kitas karės nelaimes kenčiantiems. Bet tų pinigų \$127,323.78 dar ir dabar tebeguli Raudonojo Kryžiaus Kasoje. Amerikos Lietuvių Centralis Komitetas darė ką tik jis galėjo, kad lietuvių troškimai ir Suvienuytų Valstijų Prezidento noras — susištų badu mirstančių lietuvių žmones — kuogreiciuoties savo tikslo atsiektų. Mūsų siuntėme tuo reikalu Raudonajam Kryžiui kelesdešimt praeimų — laiškų, siuntėme 6 kartus į Washingtoną delegaciją — pasekmės tos pačios: pinigai neišsiųsti. Lietuvių visuomenė Amerikoje, išgirdama apie kančias savo brolių Europoje ir žinodama, kad \$127,323.78, badaujantiems surinkti pinigai, jau nuo senai tebeguli Washington — pradedo labai nerimauti. Iki šiol visi rugojimai ir netvėgėdinimai krito ant mūsų. Mūsų tolimesnis veikimas tapo nebegalimas ir apskritai badaujantių šelpimo darbas iškriko. Žmonės nebeaukėja, kol Lietuvių Dienos pinigai nebus pasiųsti.

Mums nieko daugiau neliūko daryti, kaip savo visuomenę paskelbti viso dalyko stovį ir dar kartą kreiptis į Raudonąjį Kryžį, prašant, kad likusius mūsų pinigus išsiųstų Europon kuoveikliausia.

Mes dar kartą pabrėžiame, jog neišsiuntimas "Lietuvių Dienos" pinigų ne tikta sulaiko tą \$127,323.78 nuo badujančių, bet ir visą Lietuvos šelpimo darbą paraližuoja.

Tai gi da kartą mes maloniai prašome pinigus išsiųsti tokiu būdu:

1. Stokholmo Lietuvių Komitetui ir Draugijai "Lithuanija" Šveicarijoje visą sumą per pusę. Jeigu negalima nei į Stokholmą siųsti tai:

2. Centraliam Lietuvių Komitetui Petrograde ir "Lithuanija" Draugijai Šveicarijoje. Jeigu negalima nei į Šveicariją siųsti, tai:

3. Visus pinigus į Petrogradą Centraliniam Lietuvių Komitetui.

Naujingiausia butų, kad Raudonasai Kryžius sutiktų su mūsų pirmuoju arba antruoju nurodymu.

Atleiskite, gerbiamieji, už mūsų tokį kieta laišką į jus, bet inekite į mūsų padėjimą ir į padėjimą mūsų badujančių brolių — o suprasite mus."

KĄ VOKIEČIAI MANO APIE LIETUVĄ.

Tikras vokiečiams pavojus išrytines pusės butų, jeigu po šios karės susitvertų stipri nepriimlinga Lenkija. Todėl Vokiečiai, suprantama, deda ir dės visas pastangas, kad nauja Lenkija neišeitų perstipri. O kad susitipni Lenkija, tai vokiečiams yra pilnas išrokavimas paremti Lietuvą ir ukrainiečius. Jie tai ir daro. Ir kuomet eina reikalas apie Lenkiją ir Lietuvą, tai vokiečiai, be abejonės, parems greičiau lietuvių, negu lenkus — dėl viršminetos priežasties.

Tas yra aiškiai matoma ir iš ilgo straipsnio, apie buvusį Petrograde lietuvių seimą, — straipsnio, kuris tilpo Vokiečių valdžios oncioze (neoficialiskam organe) "Norddeutsche Allgemeine Zeitung".

Sitą straipsnį reikia atidžiai perskaityti. Žemiaus jį išspaduodame ("Zvaigždės" vertime). Šisai laikraštis rašo:

"Tan Kongresan suvažiavo keli šimtai lietuvių, buvusių dūmos atstovai, taip pat prisiašalinusieji iš užimtų vietų vokiečių Lietuvos plotų. Suvažiavo su tikslu susimainyti pažiūromis kas lytisi šalies ateities. Debatatai kongrese neduoda aiškaus supratimo apie suvažiavusių upą ir troškimus. Tačiau patys svarstymai neturėjo rusofilių pobūdžio. Taip, pav., žinomas lietuvis baronas Šilingas sekanciai pažymėjo: "Lietuvos savyvaldos paskelbimo visai negalimas daktas laukti nuo rusų demokratijos. Darbininkų-Kareivių taryba rupinasi Lenkija, bet apie Lietuvą nepagalvojo." Kitas kabinėtojas pažymėjo, kad rusų siekimas prie nepriimlingybės ir laisvės, ir kad Lietuvos sąjunga su Lenkija yra nenaudinga. Lietuva savo likimą pati paims savo rankosna.

"Kongrese įvyko susiskaldymai. 140 balsais prieš 128 priimta rezolucija, kurią padavė katalikų atstovai, ir kurioje bu-

vo pažymėta busiančios Lietuvos surėdymas. Svarbiausios tos rezolucijos posmu buvo reikalavimas, idant Lietuva paliktų nepriimlinga, visuomet neutralė valstybė. Atstovų mažuma, kuri sudarė social-demokratų, socialistų-liandininkų ir demokratų, nesutiko su tuo reikalavimu. Mažuma apledo susirinkimą, patį pasiskelbė kongresu ir suformuliavo reikalavimą, kad lietuvių tautai būtų pripažinta teisė pačiai risti klausimus apie šalies likimą, įstatymdavišką susirinkimą ir tt. Paskui mažuma telegrafu pasiuntė pasveikinimą lietuviui politikui Vilniuje, Dr. Basanavičiui.

Tuose lietuvių siekiniuose (troškimuose) yra vienas svarbus dalykas, butent, kad jie trokšta pasiluosuoti iš po Rusijos, ir kad jie ruošiasi prie savyvaldos. Gi kaslink pačios savyvaldos formos, tai pačiuose lietuviuose tuo žvilgsniu nėra vienodos nuomonių.

"Pripažinti lietuvių savitą tautą tendencija buvo pilnai remiama pačios Vokietijos vyriausybės nuo to momento, kuomet Lietuva atsidurė vokiečių kariuomenės valdžioje. Apie tai žino lietuviai pasiuntiniai, kurie keli kartus buvo priimami Berline. — Visas Vokietijos ir vokiečių administracijos Lietuvoje siekimas buvo tas, idant lietuvių gyventojus, kurie po caro valdžia nekuomet neturėjo progos išvystyti savo kultūrinės individualybės, kaip negalėjo išpildyti savo politiško troškimo, laipsniškai privesti prie tos laisvės. Žinomas daktas, tam siekime turi but atkreipta dėmesia kaip į karės butinumus, taip į užimtos šalies padėjimą, pagaliau į patį kultūrinį lietuvių stovį, kokį ten atrado vokiečių administracija.

"Tatai iš to atžvilgio vokiečių administracija dėjo pastangas — pradėjus pirmiems sunkiems šies užėmimo laikams, po kariuomenės ir ramybės apdraudimo ir po okucijos sunkenybų

įveikimo — apie išvystymą lietuviškos mokyklos, lietuviškos dvasios globos ir lietuviško filantropijinio veikimo. Kovo mėnesį užsieninių reikalų ministeris priėmė lietuvių delegaciją ir jai pmanešė, kad vokiečių vyriausybė į lietuvių gyventojus prielankiausiai atsišėsa ir darant taiką jinau mielai iškels aikštėn Lietuvos savyvaldos klausimą. Lietuvių pasitikėjimo taryba užimtoje Lietuvoje gyventojų reprezentantams turi duoti galimas valdviets, kad jie ranka rankon darbuotusi su vokiečių administracija didesnei lietuvių gyventojų gerovei. Tą pirmutinė atrama to, kas laukia lietuvių Rusijoje, pačios vokiečių vyriausybės įkūnyta ir ta vyriausybės žengia toliau tuo žingsniu.

"Šalies padėjimas ir faktas, kad jinau savo didesnėje dalyje yra etapo plotas, leis tikėtai išpaalengva įkūnyti idealus, katrie skaisstėtų lygiai patiems lietuviams, taip ir vokiečių administracijai. — Visoks bendras praktiškas darbas, jei prie jo toje srityje prisidėtų ir Rusioj gyvenę lietuviai. Vokietijoje yra sveikinamas. Bet tai turi but praktiškas darbas, — pasiremias tikraisiais dabartinės karės faktais ir jos pagamintais politiškais santikiais. Žinoma, yra negalimas daiktas, idant tie lietuviai, kurie nuo karės pradžios yra atskirti nuo savų ir tėvėnės, galėtų išsidirbti tinkamą vaizdą apie politiškus Lietuvos reikalus ir siekius. Visgi lietuviai, gyvenę užimtuose plotuose, ir specialiai tie, kurie bus pakviesti bendrai darban su vokiečių administracija, turi but įsitikinę, kad vokiečiai iš savo pusės viską atliks, kad pagelbėti išsipildyti jų laukiamiems troškimams. Gi tas yra naudinga kaip lietuvių, taip vokiečių reikalams. Gi dabar galinva tik laipsniškai atlikinėti darbą. Reikia jį pradėti nuo pačių pamatų nuo stipraus atėties statymo. Mūsų pradėtų elgimusi lietuvių tauta esam įsitikine, geriausiai išeis."

DIRVA

Didžiausias ir naudingiausias laikraštis.

Neužišima barnėmis nē polemikomis.

Talpina daug žinių.

Talpina daug moksliskų ir pamokynančių straipsnių.

"DIRVA" verta skaityti kiekvienam lietuviui ir lietuvei.

Tik \$2.00 metams.

Kanadoj ir Meksikoj \$2.50.

Kitose šalyse \$3.00.

Ant pažiūros vienas No. Dykai.

"DIRVA"

2004 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO

F. P. BRADCHULIS

...LAWYER...

Lietuvio Advokatas

105 W. Monroe St., Cor. Clark Room 1207

Telephone Randolph 5598

Gyv: 3112 Halsted St. art 31 St. Phone Yards 2390

DR. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS: Kamp. 31 ir So. Halsted St. (Gyven mas virė Aptiekos). CHICAGO.

FARM S.

60 akierių farma tikta 5.00 nuo Chicago,

5 karvės; 3 arkliai; 8 kiaulės; 200 vištų; visi pulkus namų, su visomis mašinomis, prekė \$3,200. — 60 akierių, namai; be gyvulių; beveik visa žemė dirbama išskyrus ganyklas. \$1,600.

40 akierių farma; \$6.00 tikietas nuo Chicago; \$800.

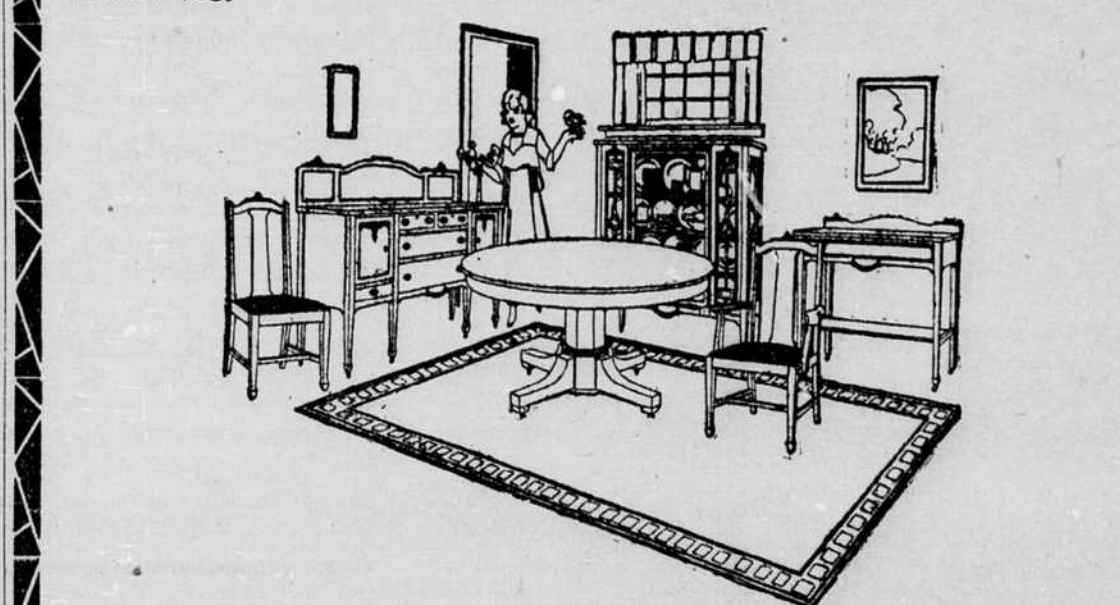
Daugiau farmų turime pasirinkimui už žemas kainas, arba mainome ant namų mlieste.

The Urnich Land Co., Room 25. 154 W. Randolph St.

Biznieriai! Garsinkitės "Lietuvoje"

Sučėdysite Pinigus ir Laiką

Pirkdamas mūsų krautuvę pečius, stalus, lovas, karpetus ir seklyčios setus. Dėlto, kad mūsų prekės yra žemesnės, negu kitų buvo perėla meta, nes mes išrėdome šimtus stubų su geriausiais rakandais ir už labai prieinančią prekę. Dėlto mūsų prekės žemesnės, kad mūsų biznesis yra labai pasididinęs per du metu nuo pradžios laikymo šies krautuvės.

Jūsų kambariai visuomet išrodys dailūs. Išrėdyti mūsų geras rakandais netol, kol nauji, bet ir kad bus apsinešioje, niekad nepames savo skaitumo. Jeigu negalite užmokėti visų pinigų antsyk, mes palaukiame be jokio procento per 50 dienų taip, kaip "cash", arba ant lengvų savaitinių išmokėjimų.

Atdara kiekvieną vakarą

KULIS' FURNITURE HOUSE

3224-3226 South Halsted Street, Chicago, Ill.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVE CHICAGOJE.

Užlaikome laikrodžius ir laikrodžius; auksinius žiedus; šilubinius ir deimantinius; muzikas; gramofonus su lietuviškais rekordais; koncertinas; ant kurių gal groti ir nemokantys visokių šokių; armonikas rusiškas ir prusines; importuotas ir taip jau rusiškas balalaikas ir gitaras. Taipgi vargonų pardavimas.

Dirbu visokius ženklus dėl Draugysčių. Taipgi taisome laikrodžius; laikrodžius; visokius muzikalliskus instrumentus ir revolverius. Savo darbą garantuojame. Mūsų kainos ant vis-o žemesnės; negu kitur. Gyvenantis už Chicago ordeus galite siųsti per laiškus.

Dirbu visokius ženklus dėl Draugysčių. Taipgi taisome laikrodžius; laikrodžius; visokius muzikalliskus instrumentus ir revolverius. Savo darbą garantuojame. Mūsų kainos ant vis-o žemesnės; negu kitur. Gyvenantis už Chicago ordeus galite siųsti per laiškus.

STEPONAS P. KAZLAWSKI.

4632 So. Ashland Avenue CHICAGO, ILL.

TELEPHONE DROVER 7309

Katalogas visiems ūybai, kas tik priritys už 2c stampą.

DR. A. YUŠKA

LIETUVIŠKAS GYDYTOJAS

1749 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

CORNER 18th STREET

W. F. Severa Co.,

Cedar Rapids, Iowa.

Nesamonių Sukuryj.

Pasibaigė Prezidento Wilsono paskelbtoji "Lietuvių Diena". Lietuvių klerikalai su didžiausiu trukšmu skaldo Centralinį Komitetą: girdi, pasibaigė jo darbai. Klerikalų sriovės atstovai patys Centr. Komitetą apleido.

Visos Lietuvių Dienoj surinktos aukos, dar Centr. Komitetui bendrai dirbant, t. y. esant jame ir klerikalų atstovams, tapo pridėta Raudonamjam Kryžiui.

Amerikai karėn stojus, valdžia neleido Raudonam Kryžiui pinigų Europon siųsti. Centr. Komitetas, jau ir klerikalų atstovams iš jo išėjus, darė viską, kas galima, kad pinigai būtų išsiųsti. Bet naujoji Centr. Komiteto sąstatoj yra vien tautininkai — klerikalai patis iš jo pabėgo, nors jų prašyta pasilikti. Taigi keno tai sumanyta, kad būtų gerai tautininkus apvoginti: lengviau mat busią žmones nuo jų atbaityti.

Sumanyta — padaryta. Dieji generolai — vamt! vamt! — ir iš visų pusių pasigirdo — au-au-! "Tautininkai savo politikai pinigų aikvoja," "jie moka saviems algas, siunčia Šiupui" — iš visų pusių tik šaukia: "Atiduokite badaujančioms pinigų."

Nei vieno paaiškinimo iš Raudonojo Kryžiaus, nei iš State Departmente nei iš Centralinio Komit. klerikalų laikraščiai savi, uitytojams nepažadė ir nepašė. Aišku, kodėl — nes tada jų melagystė išėitų viršun.

Garsiausia apie "pasisavinimą pinigų" šaukė klerikalų "doriūsis ir mokyčiausis" Kun. Pr. Bučys — jų rabinų-rabinas. Maityta, jis dalyko nežino ir klysta. Pagrąsinta teismu. Dorasai kun. Bučys iškalno net nuosprendį atspėjo: gidri, kalėjimas grešia, — ir pradėjo dievobaimingai kalėjiman rengtis. Tuomi jis pats sau verdiktą išdavė: rengtis kalėjiman dar prieš teismą gali tikėtis tas, kuris pats žino ir pripažįta, kad jis prasikaltė. Šiame atsitikime kun. Bučys pats tuom prisipažino, kad jis papildė šmeižtą, kad jis vieton teisybės padavė melą, nes už teisybę niekas kalėjiman nekemša ir niekas prie kalėjimo nesirengia.

Klerikalų laikraščiai dar ir šiandien ty melagystių kupini; dar ir šiandien jie nei viena eilutę savo purvinių šmeižimų neatitaisė. Jie pasiryžo savo avelės (ir avims) įtikinti: kad tautininkams, girdi, nerupė badaujančieji broliai, kad jie ardo lietuvų vienybę ir t. t.

Jeigu tautininkai būtų arde sunkiai sudaryta ir daug nuveikusi Centralinį Komitetą, tai juos visi už tai turėtų pasmerkti. Bet jį suardė juk ne tautininkai, bet klerikalų šulai: Kemėšis, Augustaitis ir Bartuška.

Jeigu tautininkai būtų siuntinėję po Amerikos lietuvius cirkuliorius, kuriuose sakoma: "jeigu tokiai ir tokiai šelpimo įstaigai kas atkaus — tai bus bjauras ir žemas darbas" — tai tuomet tautininkus reikėtų už tai pasmerkti. Bet tai darė klerikalų Tautos Fondas.

Jeigu kas iš tautininkų veikėjų, ar laikraščių šmeižų, melagius paskalus į tamsią ninią leisti, kad užkenkti kitos sriovės šelpimo įstaigai, — tai turėtume visi tai pasmerkti. Bet tai daro profesorius Bučys, kun. Kemėšis ir jų samdomi ar užlaikomi pakalikai.

Neseniai kilo gandas, kad tarp lietuvų yra koks tai neaiškus "veikėjas."

Patys tautininkai dalyką ištyrė ir patys apie tai rupinosi.

Keno tai sumanyta, kad būtų gerai tautininkus apskelbus parsidavėliais, Lietuvos liuosybės priešais, šnipais ir t. t.

Sumanyta — padaryta. Dilesnėji — vamt, vamt! — "Simkus, Širvydas, Balutis, Račkauskas, Kasputis — visi parsidavėliai; jeigu esą jie iki šiolie lietuviams dirbo — tai veidmainiaivo."

Nei vienas klerikalų laikraštis viso dalyko, kaip jis viešai buvo išaiškinta, nepadavė: žmonės galėtų dar pamatyti, kad jie pučia perdidelį burbulą. Kas jiems apeina, kad Balučiai, Širvydai, Šimkai, Račkaukai jau nuo daugelio metų lietuvų dirvą purena?

Jie, klerikalai, turi naujos rūšies savo "inteligentių" per kuriuos jie gali kalbėti, kaip ventriliokvistas per savo "čučelą."

Jeigu viršminti tautininkai ar kiti jų veikėjai t. t. metai metai galai skelbė: "Nereikia Lietuvai liuosybės reikalauti, nes Rusijos carui esame prisiekę ištikimais būti"; gi po revoliucijos, jeigu būtų džiaugęsi, kad "rusų caras nugarmėjo" ir būtų dėjė savo laikraščiuose Kerenskio paveikslą — reikėtų juos veidmainiais vadinti ir Lietuvai neištikimais vadinti.

Bet taip darė ne anie tautininkai, o dorasai Bučys.

Jeigu tautininkai būtų siuntę Suv. Valstijų prezidentui telegramą, išreikšdami pageidavimą, kad "jūsų prakilnus idealai lai kuogreičiausia pasaulyje užviešpatauja"; gi paskui savo laikraščiuose skelbė, kad "Amerikos idealai supuvė," "valdžia — sukčiai" ir t. t. — tai tautininkus reikėtų pavadinti veidmainiais. Bet tai darė ne tautininkai, bet klerikalų šulais kun. Kemėšis ir jo laikraštis "Darbininkas."

Jeigu tautininkų inteligentai mėtų ten, kur "90% lietuvių katalikų," kur už vardą "katalikas" mokama pinigais, "doktoratais" ir "protekcija biznyje," — tai juos galima būtų pavadinti parsidavėliais.

Bet tai daro ne tautininkų vadai, o visoki "klerikalški inteligentai," kurie už putros bliudą pardavė savo senesnius persitikinimus ir is "šliuptynių" į 24 valandas pavirto į pirmos klisos davatkas ir pasilaizėlius.

Tokių palyginimų galima čielą litaniją sutaisyti. Bet ar reikią? Tegul bešališkas žmogus peržiūri gyvenimą, raštus ir darbus ty tautininkų, kuriuos klerikalai įtaria "Lietuvos pardavikais" ir tegul sulygina tai su gyvenimu, darbais ir raštais ty, kurie tokius įtarimus daro — sulyginkite su darbais ty žmonių, ką sėdi "Draugė" "Darbininke" ir "Garsė" — nesunku bus tada teisybę sujieskoti. Skaisgiras.

DRAUGIJŲ REIKALAI

REFORMACIJOS 400—METINIS SUKAKTUVĖS.

Jeigu Tautininkai nori patirti, kas buvo Reformacija ir kodėl ji įvyko, tai, telkis prabuti į čionai nurodytas pamaldas. Pamaldas bus Nedėlioje Spalio (Oct.) 28-ta d. 1917 m. 7th Regt. Army, Wentworth Ave. ir 34-to St. Pradžia 7:45 val. vakare. Kalbės angliškai Kun. F. W. Herzberger iš St. Louis, Mo. ir Prof. C. Gaenssle iš Milwaukee, Wis. — lėjimas ir sėdynės dykai. Atleik patis ir atsivesk savo darugus! Užprašo Rengėjai.

CHICAGO LIETUVIŲ VYRŲ CHORAS

Surenge įdomų gražų vakarą. Bus koncertas ir Rožinis Jallus su programmu. Subatoje, Spalio (Oct.) 27 d. 1917 m. Abejose Mildos Svetainėse. 6142 So. Halsted St. Chicago, Ill. Pradžia 6:30 val. vakare. Čanga 25c. Nuosirdžiai kviečiame visus Lietuvos ir Lietuvaites atsilankyti į šitą rupestingai surengtą vakarą ir pasidžiaugti visu labu. Su pagarba, Ch. L. Vyrų Choras.

Pajieškojimai.

Pajieškau giminių ir pažįstamų: Juozapo, Jono, Dominiko, Elzbieta, ir Magdalenos Tomošaičių, Kazimiero, Juozapo ir Elzbieta Kalvaitių — palinančių iš Kazemėjų sodžiaus, Jurbarko parapijos, Kauno gubern. Taipgi Lindvykos ir Onos Spatkaitės iš Kuturių sodžiaus, Jurbarko parapijos, Kauno gubernijos. Jie patys, ar kas kitas malonėkite atsiliepti šiuom adresu: Mrs. Monika Tomošaitė-Milerauskienė 3401—2nd St., N. Minneapolis, Minn.

Pajieškau dedės Bronislovo Yenušio ir tėtos Elenos Yakštienės, paeina iš Lietuvos, Barzdų kaimo, Griskabudžio pavieto, Suvalkų gubernijos. Malonėkite atsiliepti adresu: Sallomija Klimavičiūtė, 37 Montrose Ave., Toronto, Ont. Canada

Pajieškau Jono Rutkausko, iš Diobakalno kaimo, Jevaravo gmino Mariampolės pav., Suvalkų gubern. Turis labai svarbų reikala. Meldžiu jo paties, ar kas apie jį žino atsilaukti adresu: Anthony Boobins 203 Rebecca St. Throop, Pa.

Reikalaujama—Popiergalių Sortuotojų Mokestis nuo Aštuonių iki Dešimties Dolarų į savaitę. Western Paper Stock Company 1456 Indiana Ave. Chicago, Ill.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda lotas ant Milwaukee Av.; 106x125 pėdų didumo; gana pigiai. Atsilaukite prie: J. S. Kleczewski; 2054 W. Webster Ave.

Parsiduoda kepykla su namu; gerai išdirbta vieta; dirba 5 darbininkai; tik krautuveje parduodama. Krepšitis prie: J. S. Kleczewski; 2054 W. Webster Ave.; Chicago; Ill.

Telefonas ARMITAGE 984

DR. A. J. KARALIUS

Gydo Visokias Ligas. Ypatingai Užsisenėjusias ir Lytiškas.

2121 N. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL.

ATEITIS

savo skaitytojams duoda labai daug naudingų raštų apie žmonių sveikatą ir ligas, taipgi apysakų, juokų, eilių, paveikslų. Turi savo korespondentus visoje Amerikoje, taipgi Lietuvoje, Rusijoje, Vokietijoje, Francijoje, Anglijoje ir kt. "Ateitis" kainu metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užsieniuose metams \$2.50. Pasijūreiti viena numeri siunčiame Jovanai.

"Ateitis", 366 Broadway, So. Boston, Mass.

Jau Išejo iš Spaudos

Indomiausia Lietuvių Kalboje Apsysaka "VELIAVOS AKYVAIZDOJE". Kas geidžia puikių knygų, pasiskubinkite su reikalavimu "Lietuvos" Admin., 814 W. 33rd St., Chicago

PAGELBA

Nežudyk savę su kelmiais ir su neišdirbta žeme ir neužsidėk su kitais, kad gali peimusi nupirkti Farmą taip pat pigiai, su būdininkais gyvuliais, padargais, arba be gyvulių, arti miestų, turgų, gerų kelių, Bažnyčių, Skulių ir kitų vygady.

United States Agriculture apskaitavimo Lietuviškai išversta apie Farmų—žemių derlingumą, skyrus visuose Valstijose (States), ir pilną informaciją su patarimu sutelkia dykai. Taipgi mainome Farmas—ant namų ir lotų ir kitiškių porperčių bile kokiam mieste tamstos propretė nebutu. Taipgi perkame ir parduodame Farmas ir Namus už "cash" arba ant ismokėsio. Bulvės pigios ant Farmų, valgyk su lašiniiais kiek širdis valloja; o likusias parduok miesto žmonėms; už ką gausi didkiai brangiai.

The Farm Security Bureau
25—154 W. Randolph Street Chicago, Ill.

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiesiems didžiausią savaitraštį "VIENYBĖ LIETUVNINKŲ" insteigta 1886 m.

"Vienybė Liet." privalo skaityti kiekvienas lietuvis ir lietuvaitė. "Vienybė Liet." talpina moksliškų ir pamokinančių straipsnius. PRENUMERATA METAMS:

Suvenytose Valstijose...\$2.00; pusei metų \$1.00. Kanadoje...2.50; pusei metų \$1.25. Kito's viešpatystėse...3.00; pusei metų \$1.50. Pažiūrėjimui siunčiame vieną numerį dovanai ir knygų katalogą. DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ VISOKIŲ KNYGŲ.

"VIENYBĖ LIETUVNINKŲ" 120--124 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Tarptautinė Biblijos Tyrinėtojų Draugija P. WODMANO SVET., Kampas 33-čios ir Lime gat. Ateinančio Nedėldienio, Spalio 28d., tema: "Ar Žinai Kad Dievas Turi Pliana?" Pradžia 3-čią val. po pietų

Kviečiami visi. Inžanga dykai. Nėra kolekto

D-re Maria Dowiat-Sass
Motery ir Vaikų Ligų Specialistė

Ofisas 1725 West 18th Street
Tarp Paulina ir Wood gat.
Phone Canal 1208
Valandos: Nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto Nuo 7:00 iki 8:00 val. vak. Nedėlioms. Nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto

Rezidencija 5208 W. Harrison Street
Tel Austin 737
Valandos: Tikrai iki 9:00 kiekvieną rytą

Saugesnio Banko Nėra

už Lietuvių Valstijinį Banką—Universal State Bank—nes yra po valstijos valdžios supervizija ir po nuolatine užžiūra 15 Direktorų ir penkių gabių ir ištikimų Banko Valdininkų.

Kapitalas ir Perviršis \$225,000.00

Indija jog bankas yra sutvertas ant tvirtų finansinių pamatų. Banko turtas jau siekia virš pusės milijono dolerių ir kasdien nuolat žymiai auga. Šiame banke gausi savo pinigų ant kožo pareklavimo. Bankas yra atdaras Utarininko; Ketvergo ir Subatos vakarais iki 8:30 val. vakare; o kitom dienom iki 5 valandai po pietų.

UNIVERSAL STATE BANK

3252 S. HALSTED ST. Kampas 33čios CHICAGO

BUK ŠOFERIU.

Laikas yra gauti sau tinkamą vietą. Niekuiomet nebuvo toks didelis šoferių reikalavimas kaip dabar. Mes duosime užsimėgus kiekvienam pabaigusiam kursų mėsų mokykloje. Mokiniui pasinaudojamo individualiame sistemoje—nuoseklus pažinimas ir praktika važinėjime automobiliais visokių rūšių. Prityrę masinistai pamokis tamistą ir suteiks tinkamus patarimus ir nurodymus. Mūsų mokykla netruksa geriausių automobilių ir kitų prietaisų. Užtikiname tamistai kad tuojaus gausi leidimą. Dieniniai ir vakariniai kursai. Visas kursas \$25.00. Federal Ass'n of Auto Engineers, 1214-16 Jackson Blvd. (Inc.)

***** Tel. Canal 5395 *****

J. G. Mezlaizskis
Generalis Kontraktorius ir Namų Statėjas.
2123 W. 23rd St.

JOSEPH A. AMBROSIOUS

LIETUVIS ADVOKATAS
Veda visokias bylas visuose teismuose
— Ofisai: 69 W. Washington Street Room 1008-1009, Tel. Central 2379 3214 So. Halsted St., Tel. Yards 7271 CHICAGO, ILL.

Amerikos Lietuvių Mokykla

Mokinama: angliškos ir lietuviškos kalbų; aritmetikos; knygvedystės; stenografijos, typewriting, pirklybos taisyklės, Suv. Valst. istorijos; abėlos istorijos, geografijos politikinės ekonomijos; pilietystės dailiarasystės.

Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų; vak. nuo 7:30 iki 9:30

3106 So. Halsted St.; Chicago; Ill.

Dr. P. Zilvitis

LIETUVIS GYDYTOJAS, CHIRURGAS
Tel. Drover 7179 Apieškos Tel. Drover 8448 3203 So. Halsted St., Chicago

Vėsausia Vieta, Tai MILDOS TEATRAS

3138-42 So. Halsted St.

Tel vasaros laikė yra per karšta, tai atleikite į MILDOS TEATRĄ, o čia rasite vėsausią vietą, atsidėdami ir pamatysite gražesnę Teatrą negu vidurmiestyje.

Kainos šioškim dienom 5c ant balkono, 10c žemai.

Subatom ir nedėliom 10c balkonai, 15c žemai.

Subatom ir nedėliom 2 val. po pietų.

Jei liuosame laik: nori pasiliepti, atsidėinti ir užmirti savo nesmagumais, tai atleikite į

MILDOS-TEATRĄ.

PHONE YARDS 2721

Dr. J. JONIKAITIS

MEDIKAS IR CHIRURGAS

3315 S. Halsted St., Chicago

MOKINKIS

PER LAISKUS ARBA KLESOSE

Kalėti, Skaityti, Rašyti Angliškai

30 Kalbės Lėtinis 4

Per laiskus, iš praktiškai sutaisytų ypat tam tikslui leikių, gali lengvai ir greitai išmokti Anglių kalbą, skaitymą, raštą ir gramatiką. Reikalauk paaiškinimo; prisiųsk už 2c markę. MOKINAME IR KLESOSE įvairių mokslų, dienomis ir vakarais. Klesos dėl vyrų ir moterų. Mokinėties šioj mokykloj; PASEKME UŽTIKINTA. Viską Aiškinam Lietuviškai.

AMERICAN COLLEGE PREPARATORY SCHOOL (American School of Language) 3103 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Telephone Yards 5834

Dr. P. G. Wiegner

Priėmimo valandos: nuo 8 iki 12 1/2 ryto ir nuo 7 iki 9 vak ro

3325 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Tel. YARDS 1532

Dr. J. KULIS

Lietuviai Gydotojas ir Chirurgas 3259 So. Halsted St., Chicago, Ill. Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias užsisenėjusias ir pasilptingas vyrų ligas.

REIKALAUJAME

vyrų, moterų ir vaikų barzdaskutystės mokytis. Šitas yra labai pareiklaujamas net ir kariuomenėje. Lengvas mokslas ir dideli pinigai. Atleik tuojaus, arba pareikalauk artėsių žinių is NOSSO. KOFFS INTERNATIONAL BARBER SCHOOL, 1202 Penn Ave., Pittsburg, Penna.

Dr. S. Biezis

LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Office Office Hours 2358 S. Leavitt St. 4-8 & 7-9 P.M. Phone Canal 3877 CHICAGO

Šiomis dienomis p. Petras Vaitiekunas keliauja po Illinois Valstiją ir apiepinkes užrašinėdamas "Lietuvą". Norintieji, galite užsirašyti "Lietuvą" ir užmokėti jam prenumaratą. "LIETUVOS" ADMINISTRACIJA.

Gerb. A. S. Kulbickas yra "Lietuvos" laikraščio agentu Cleveland, Ohio ir apiepinkes. Norintieji, galite užsirašyti "Lietuvą" ir užmokėti jam prenumaratą. "LIETUVOS" Administ.

B. K. Balutis

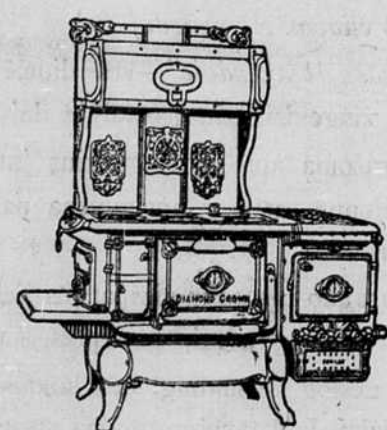
Attorney at Law

Lietuvis Advokatas

Veda visas bylas teismuose ir daro visus legališkus dokumentus.

814 W. 33rd Street, Chicago, Ill. ("Lietuvos" Namuose)

Ofiso Telefonas: Drover 7184 Namų Telefonas: Yards 5093

BALNIS & PUNDINAS

4536 S. Paulina St., Chicago, Ill. Telephone Drover 3774

ISRADIMAI

MILIONUS DOLERIŲ žmonės dasidirbo per naujus ir gerus ISRADIMUS. Su proga gali buti kiekvienam; gal but turite kokį išradimą dėl užpavimo, gal norite "KĄ ISRADITI," reikalaukite nuo mūsų dykai patarimų ir VEDEJO ISRADIMŲ, ką 18 asti, ir kaip užpatentuoti, kurį kiekvienam išsilysim dykai. Risiunkus ir modelius bandome ir egzaminuojame DYKAI. Rašykite lietuviškai bent į katrą ofisą: AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES: (Let): 256 BROADWAY, NEW YORK, N. Y. ir 403 BARRISTER BLDG., WASHINGTON, D. C.

VIETINĖS ŽINIOS.

Neteisingi paskalai. Po Chicago ypač tarp lietuvių, pradėta platinti gandai, buk Rockforde, kariuomenės lageriuose, keletas lietuvių tapo sušaudyti; kitus į esą užkalė į rezečius. Esą keletas lietuvių norėję sukelti "buntą" ir kariškas teismas su jais greitai apsidirbęs.

Panašų gandų daug yra paleista. Męs teiravomės pas lietuvių-kareivius, esančius Rockforde ir visi jie atsakinėjo, kad nieko apie tai nėra girdėję.

Pagalios ir iš Rockforde kariška valdžia oficialiai pranešė, kad niekas iki šiolei Rockforde nėra nei sušaudytas nei į rezečius apkaltas. Mat šitie gandai buvo jau ir karišką valdžią pasiekę.

Matyti, kad panašūs neteisingus gandus leidžia visoki pro-kaiseristai ir visokios tamsios jėgos, kad sukelti tarp žmonių baimę, neuzistikėjimą ir nesusipratimus. Todel visokius panašius rūšies gandus reikia labai atsargiai atsinešti.

Laisvės Paskolos Savaitė. Šią savaitę baigiasi terminas užsirašinėjimui ant Antrosios Laisvės Paskolos Bondų.

Lietuviai, kiek teko girdėti, didečiai bondus perka. Universal State Bank—lietuvių bankas, kaip teko girdėti, paėmė bondų už \$15,000.00. Šiame banke taipgi daugelis lietuvių užsirašė sau bondus. Nekurie lietuvių ėmė bondų už \$700 ir daugiau. Keletas tukstančių dolierių tokiu būdu užsirašyti vien tik šitame banke iki pereinimo ponedėlio. Šią savaitę tikimasi minėtą sumą didžiai padidinti.

Laisvės Bondai yra saugiausias investicijas ir męs patariame šitų bondų nusipirkti kas kiek gali.

"SIENEPJUTĖ."

Nedėlio, spalio 21 d. "Birutės" Dr—ja statė scenoje vieno veiksmo operą "Sienepjutė." Žmonių prisirinko pilna L.S.P.S: svetainė, kas parodo, kad lietuviams mėgstama muzikališkas veiklas. Kaip visados, taip ir šį kartą "Birutė" publiką neužvylė: veiklas atlikta gerai, ypač gerai sudainavo p-lė Marijona Rakauskaitė—Aldonos rolė; p-lė Staniulijutė Stepo Juškos rolė labai tiko; jos balsas taipgi yra gražus.

J. J. Zolpis (Andriaus Masulio rolėje) nors nedaug laiko turėjo prisirengti, bet dainavo gerai.

Choras dainavo taip pat neblogai, nors geriausių choristų nebuvo, nes jie yra patekę kariuomenėn.

Pinigų žvilgsniu vakaras taipgi buvo pasekmingas nes nežūrint didelių iškaščių, liko gerokai pelno.

Gėlė.

Ivairumai. Pereitą ponedėlį nakčia utarninke. spalio 23 d., Chicagoje pasirodė pirmas sniegas.

"Naujienuos" rašo: "Mums pranešama, kad iš McCormick geležies liejyklos tapę paleisti iš darbo 8 darbininkai už nepirkimą laisvės bondų. Visi pašalinieji esą lietuviai".

Palaukit, kas bus, kada pradės "skūnti" darbininkus iš dirbtuvių už prigulėjimą prie pro-kaiserinės "Laisvės Tarybos", prie kurios "Naujienuos" pripildė "Lietuvių Darbininkų Tarybą".

Tad darbininkai galės pamatyti, kokion balon juos "Naujienuos" veda.

Utarininkais daugiaus nebus vartojama kviečių duona visose Chicagos restauracijose, o serdomis jokioj restauracijoj negausi mėsos. Per tai norima ir kviečių ir mėsos sužėdyti, nes jų truksta. Su cukrum taip pat trumpa ir daugely vietų neparduoda kostumų drėmams daugiau, kad už svaru.

Kuomet tautininkai ir Daktarų Draugija parėmė p. K. Gugio kandidatūrą ant socialistiško tikieto, tai p. Gugio leib-organas "Naujienuos" nekuriams tautininkams primetė veidmainingumą.

ma, o kitų gerus norus išaiškino taip, kad esą dabar liandis jau virto socialistiška, todėl ir tautininkų lyderiams prisieina esą eiti paskui liandį. Iš ko aišku, kad jeigu humbugai išnyko iš minto laikraščio apgarsinimų skyriaus, tai užtai jie pasirodė Redakcijos straipsniuose.

— Chicagiečiai rengiasi smarkiau pasidaruoti nauda Lietuvių Neprigulmybės Pondo. Pereitą petyčių buvo tuo tikslu susirinkimas Meldazio svetainėje, kur išrinkta pastovus tam tikslui komitetas. Darbas žadama vesti po globa abiejų Sandaros kuopų.

— Emil Šalsberg, vokietyš 62 m. amžiaus, negaledamas pakelti, kad Sav. Valstijos stoji karėn prieš jo tėvynę, Vokietiją, pasidarė sau galą, užsinuodindamas gazu.

— Lenkų Rymo Katalikų Susivienijimo centre kilo didelis kandalas. Narijai išrinkta valdyba norėjo užimti savo urėdus ir atėjo centralinim ofisan su keturiiais ginkluotais vyrais. Senieji valdininkai atsisakė užkelti savo vietas ir kilo skandalas. Reikėjo šaukti policijos. Neapsieis be didelio teismo.

— Pėtnyčioj, spalio 26 d. bus S.L.A. kuopos prakalbos Burnside. Kalbės Dr. Zimonas ir J. Bačiūnas.

— Simano Daukanto Draugystės metinis vakaras atsibus Mark White Square parkučio svetainėje, ant Bridgeporto, šią subotą, spalio 27 d. Kalbės Dr. K. Dranėlis.

IS ALT. SANDAROS VEIKIMO.

Dar apie seimą. —Kaip jau buvo pereiną savaitę pranešta, mūsų Sandaros seimas atsibus Lapkričio 29, 30 ir Gruodžio 1-mą d.1917. New York, Pulitzer Buildinge (Worldo Redakcijoje). Šiuomi atkreipiame atidžią draugų dar sykį ant to, ko prašėm pereiną savaitę, t. y. kad kiekvienos kuopos sekretorius prisiųstų iš savo kuopos pilnutėles apyskaitas, su atsakymais ant aną sykį paduotųjų klausimų.

Savo keliu draugai atleis, jeigu aš juos viešai paraginsiu ir prie to, kad iki seimui butinai pasistengtumėt kuopose išrinkti iš draugų-narių mėnesines mokesčius ir prisiųsti jas į Centralį išd. Tamstos žinote, jogei seime reikės Centraliam Finansų Sekretoriui išduoti metinis raportas-pranešimas, kuriems turėtų labai gražiai skambėti apie kiekvieną kuopą, jogei neturi užsivilkusių narių su mokesčiais, kurios ir taip nėra didelės.

Apie tai, kad iš laiko pasistengtumėt padaryti seimui įnešimus ir pasiųstumėt tam tikrai komisijai, aš čionai neberaginsiu.

J. O. Širvydas.

ALTS. Fin. Sekr.

CENTRALIO KOMITETO APYSKAITA.

Savaitė Spalio 5—11.

Mėn. aukta Maud. Christians iš Northampton, Mass. \$2.00.
Mėn. aukos iš New Haven, Conn. (Už 3 mėn. po \$3.00) Kaz. A. Makarevičius, (Už 3 mėn po \$2.00) Mar. Makarevičienė, J. Butkus, J. Maseliūnas, S. Maseliūnienė, J. Smigelkis, A. Šukevičius, A. Vokietaitienė, (Už 1 mėn. po \$2.00) A. Juodviršis, (Po \$1.00 už 1 mėn.) A. Zdzinski, K. Zigmantiene aukavo \$1.50.

Iš viso \$58.50.
Mėn. aukos iš Detroit, Mich. (Po \$1.00 už 3 mėn.) J. Šulca: (Po 50c. už 6 mėn.) K. Šnuolis:

(Po 50c. už 6 mėn.) J. Laukionis: Visc \$8.

Viso per savaitę \$68.50.

Per klaidą šios ypatos iš Detroit, Mich. liko nepaskelbta keletas mėsos atgal: J. Laukionis užsimokėjo už Geg. Birž. Liep. ir Rugs. po 50c.

J. Šulca užsimokėjo už Geg. Birž. Liep. ir Rugs. po \$1.00: K. Šnuolis užsimokėjo už Geg. ir Birž. po 50c. Viso \$8.00.

TARP VYRO IR PACIOS.

— O kad tu žinotum, koks yra didelis skirtumas tarp tavęs ir mano pirmojo vyro! — iškalbiu nepi pati savo antram vyrui. O tas atsikirtė, sakydamas:

— Žinau-žinau, koks yra skirtumas: jis laimingas, nes jau ne gyvas, o aš buvau laimingas, kol jis gyveno.

KLAUSIMAS IR ATSAKYMAS

— Kiek yra monarchijų pasaulyje?

— Dabar negaliu juris tikrai pasakyti. Reik palaukti šio numerio gazetios.

Apgarsinimai.

TINKAMAS VAISTAS TINKAMU LAIKU.

Jeigu turi bėdą su blogu apšitu, stipria konspicija, tankiais pilvos skauduliais, bemiegiomis naktimis, kankinančiais nervišku mai, stoka energijos ir t. t., tai imk Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Elikširą, geriausį vaistą nuo visų pilvo bėdų. O jeigu pats kenti nuo reumatizmo, neuralgijos, lumbago, miksterėjimų, išsiukimų, ištimimų ir t. t., tai tuojats pamėgink Trinerio Limento, pasekmingiausios gyduojės nuo visų panašų skaudėjimų. Jūs gausite Trinerio vaistų visose aptiekose. Nekurie krastos perdėtiniai New Yorko ir Pensilvanijoje atsisiekė praleisti laikraščius su Trinerio Kartaus Vyno Elikširo apgarsinimais. Advokatas Krastos Departamento Washington, D. C. dabar praneša laišku, rašytu rugsejo 24 d. 1917 m., kad nusprendimas tokių krastos perdėtinių tapo mainytas, nes apgarsinimai Trinerio Kartaus Vyno Elikširo, kuris yra grynai medicinis preparatas, yra pripažinti per Krastos Departamentą kaip tinkami persiuntimui krasta. Kainos dabar tapo truputį pakeltos, iš priežasties naują kariškų taktų, bet kiekvienas kostumeris pripažins, kad kitaip negalima buvo prisiesti, nes išdirbėjas ir aptiekai turi daugiaus mokėti. Jos Triner, Manufacturing Chemist, 1333-1343 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Progresyvi Lietuvių Aptieka

Puikus išpildymas receptų užima pirmą vietą. Didžiausios pastangos vartojamos išpildyti receptų teisingai. Vaistus išdirbu savo laboratorijoje ir atskau už jų vertę.

Mūsų aptiekoje randsi didelę san krovą visokių lietuviškų žolių.

A. KARTANAS

APTEKORIUS

320' S. Halsted Street Chicago, Ill
Telephone Drovers 8448

Nauja Knyga

Ką tik išėjo iš spaudos Juozas Tamašauskaitė (Lakšūtas) eilė. Knygutė 64 puslapių, ant gražios popieros atspaudinta. Kaina tik 25c. (tiklai vienas kvoteris). Agentams neleidžiama didelis nuosimtis. Galima gauti pas pačią autorę:

720 N. Main St. Kewanee, Ill.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

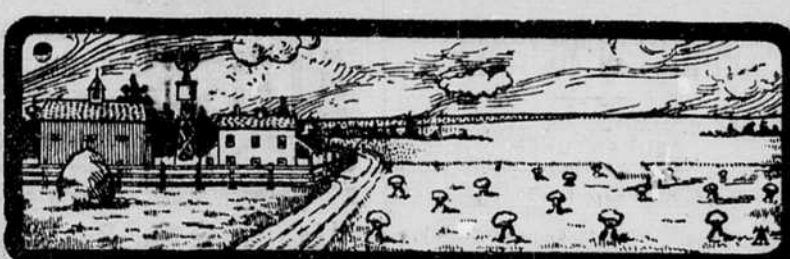
Męs nesame bankieriai, bet męs garantuojame Tamstai sužėdymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikams padarome ant orderio naujus slutes ir overketus nuo \$30.00 iki \$50.00 už pusę kainos. Truputėlį reikšius nuo \$25.00 iki \$60.00 ant orderio darytus slutes ir overketus parduodame po \$5.00 ir brangiau.

Naujas ir truputėlį dėvėtas kelnes nuo \$1.00 ir brangiau. Vaisių slutai \$2.50 iki \$7.50. Skrymos ir valyzai.

S. GORDON

1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

Štoras atdaras kasdien ir vakarais iki 9 val. Subatoms esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėliomis—iki 9 val. vakare.

Seimininkiu Atydai!

Laikraščiai pranašauja, kad neužligto Amerikoje duona bus galima pirkti tikrai pagal tam tikras korteleis; taip pat kaip karės suvalkintoje Europoje. Tas reiškia, kad Amerikoje jau stoka valgomųjų produktų, ir todėl yra baisus jų brangumas. Ką žmogus uždėba; turi išleisti maistui ir pinigų kaip aukurėjo taip ir neturi. Gerą maistą; laimingą gyvenimą ir lengvą pinigą šiandien žmogui suteikia tikrai

FARMOS

Tarpe gerai gyvenančių lietuvių gražiam Louisianos krašte mės duodame progą net biednam žmogui įgyti gerą žemę lengviausiomis išlygomis. Rašyk ar ateik ir darsiznok; kaip gali pagerinti savo buvį; pastoti neprigulmingu ir padaryti pinigų.

Southern Land Co. Not Inc.
814 W. 33rd Street Chicago, Ill.

Neklausyk Kitų, Kas Girdėt Apie Karę
Nes jau ketvirtį meto, kaip Chicagoje kasdien eina
"NAUJIENOS"
kurios paduoda vėliausias žinias iš viso pasaulio. Užsiregistruok "Naujienuos" šiandien, ir turėsi žinias apie karę, apie taikos judėjimą, apie Amerikos lietuvių gyvenimą, apie Amerikos lietuvių jaunimą, apie darbus, apie politiką ir tt.

"Naujienuos" tai DARBININKŲ laikraštis—Jūsų laikraštis, nes jas leidžia bendrovė, susidedanti iš 800 suvirs darbininkų, tokių, kaip ir Jūs, ir jos aiškina ir gina darbininkų klesos reikalus.

Jeigu dar nesate "Naujienuos" matė, tai prisiųskite mums atvirutę šiandien, o gausite vieną numerį dykai.

UŽSISAKOMOJI KAINA:
Suvienyotose Valstijose (išskiriant Chicago), pačiu: Metams \$5. Pusei metų \$3. Trims mėnesiams \$1.75.
Kanadoje: metams \$7; pusei metų \$4.
Visur kitur užsieniuose: metams \$8; pusei metų \$5.
Pinigus ir laiškus reikia siųsti, adresuojant.

"NAUJIENOS"
1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Mokintis Niekuomet Nepervėlu—Visuomet Naudinga

Mokinties norinčiam visuomet yra laikas. Taip pat visuomet jis turi progą; jeigu jos neturi, tai ją pasidaro.

Jezultų Brolijos tėvas Ignatas Lojola, trisdešimts tris metus amžiaus turėdamas pradėjo mokintis skaityti iš knygos. Lomonosovas, tamsaus žuvninko sunus tolimoj ledų šlaurė, kur švietimo patogumai labai prasti, tik dvidešimts suvirs metų sulaukęs pradėjo mokyklą lankyti, o tą pabaigęs; iš Archangelsko į Maskvą ėjo pėsčias ir ten įsigavo augėsimen mokyklon, kuri atidarė jam duris švietuomenės ir literatų pasaulin.

Ką nuveikė Lojola, ką atsiėkė Lomonosovas, tą gali nuveikti ir atsiėkti kiekvienas, pas kurį yra Lojolos ir Lomonosovo noras—noras mokyties, švieties.

Dabar ateina pats gerasis mokymosi laikas: ligi ir vėsus rudens ir žiemos vakarai. Kiekvienas, kuriam apšvietimo ir mokslo truksta, naudingiausia gali juos praleisti mokykloje, prie knygos. Geriausia suaugusiems mokykla yra AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLIA. Joje mokina plačiai Chicagoje žinomas ir gerai savo profesij prityręs, Valpasaloje baigsis augėsimen mokyklą Juozas P. Olekas. Čia jis veda dieninius ir vakarinius kursus. Mokykloje mokinama šitie dalykai: Lietuvių ir anglų kalbos, aritmetika, knygyvedystė; stenografija, mašina rašymas (typewriting); pirkllybos teisės; Suv. Valstijų istorija; geografija, politinė ekonomija, pilietystė ir dalleriaystė.

Jo mokymo budas labai suprantamas ir lengvas. Mokymo valandos tokios: Nuo 8 ryto iki 5 po pietų ir nuo 7:30 iki 9:30 vak.

Amerikos Lietuvių Mokykla
3106 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

In musu Skaitytojus

Kiekvienas "Lietuvos" skaitytojas, pažinusiis puikiausį lietuviškoj kalboj laikraštį "Lietuvą", patarkite ir savo draugams su rimčiausiu ir turtingiausiu laikraščiu "Lietuva" apsipazinti. Patarkite skaityti, kas nori gero dvasinio peno. Pasižiurejimui pareikalavusiems prisiučiame DOVANAI.

ŽINGEIDU!

Mažai budavo Lietuvoj tokių senjų-žilagalvių, kurie mokėdavo nuriesti tokias pasakas, jog jaunimas primanytų—per naktis jų klausytų.

Mažai yra tokių rašytojų, kurie nurašo tokias istorijas, kurias žmogus skaitai ir atsiskaityti negali.

Jules Verne, garsus francuzų mokytas rašytojas, buvo vienas iš tokių vyrų, kurio istorijas žmonės skaito ir atsiskaityti negali. Jo pasakos nėra tuščios, kvailos pasakos, bet yra labai pamokinančios. Savo keliu jos yra tokios žingeidžios, kad sykį pradėjus skaityti, negali nuo jų atsitraukti.

Lietuvių kalboje, turbūt, pirmu sykiu išėjo iš spaudos viena iš žingeidžiausių Verno apysakų vardu "Vėliavos Akyvaizdoje."

"Vėliavos Akyvaizdoje"—yra didelė istorija, dviejų šimtų puslapių. Ir joje skaitytojas ras daugelį žingeidžiausių pasaulyje dalykų aprašyta.

Čia aprašoma apie labai gudrius jurių plėšikus, kurie su pagalba naujausių išradimų prisiplėšia milijonus turtų ir apsigyvena paslaptinjoj saloj. iš kurios jie varo toliaus savo drąsiausius plėšimus.

Viso pasaulio tautos ir viešpatijos jiesko jų, bet sugauti negali, nes jų gyvenimas—tikras palocius po žeme—yra taip paslėptas, kad tik pasinėrus po vandeniu, galima prie jo prieiti.

Visoki tiesiog stebuklingi tais laikais išradimai yra čia aprašyti ir viską skaitai taip lengvai ir taip gardžiai, kad tarytum duoną su sviestu valgytum.

Jules Verno pasakos yra išverstos į visų tautų kalbas. Milijonų milijonai knygų jau tų pasakų išleista. Bile ko neleistų milijonais.

"Lietuva" tik-ką išleido pasaką "Vėliavos Akyvaizdoj" lietuvių publikos naudai. Daili knyga, puiki istorija, o kaina tik VIENAS DOIARIS su prisiuntimu.

Reikalaukit jos tuojaus! Nesigailėsite ir mums dar už tai padėkovosit.

Męs ją labai jums rekomenduojame. Siųskit vieną doliarį ir adresuokit taip:

"LIETUVA", 814 W. 33rd ST. CHICAGO, ILL.